

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA ZAVIDOVIĆI
OPĆINSKO VIJEĆE



NACRT

Broj: 01-__-__ /17-AP-__
Datum: __.01.2017. godine

OPĆINSKI PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM 2017 – 2022

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

10.8. Otpad odvezen na odlagalište.....	20
10.9. Analiza i zaključci.....	20
11. Način finansiranja usluge prikupljanja i zbrinjavanja otpada.....	20
11.1. Cjenovnik komunalnih usluga.....	21
11.1.1. Analiza stepena naplate u periodu 01.01.-30.09.2016. godine.....	23
11.1.2. Priliv sredstava od naplate usluge prikupljanja otpada.....	28
11.1.3. Procjena priliva za period 2017 – 2022. godina.....	28
11.2. Finansiranje iz općinskog budžeta.....	29
11.3. Finansiranje iz drugih izvora.....	29
11.4. Analiza i zaključci.....	29
12. Problemi i slabosti.....	29
12.1. Infrastrukturni problemi - ceste, zimski period, udaljenost, konfiguracija terena.....	29
12.2. Kapaciteti za prikupljanje i zbrinjavanje otpada.....	30
12.3. Javna svjesnost o značaju odlaganja, odvajanja i kvalitetnog zbrinjavanja otpada.....	31
12.4. Pravna regulativa na nivou Općine	31
12.5. Proširenje zone obuhvata.....	31
12.6. Divlje deponije.....	32
12.7. Udaljenost RD Mošćanica-troškovi transporta.....	32
13. Ciljevi Plana upravljanja otpadom 2017-2022.....	33
13.1. Uspostava organizovanog načina prikupljanja otpada na području cijele Općine.....	33
13.2. Selektivni način prikupljanja otpada.....	34
13.3. Sanacija i zatvaranje gradske deponije „Ekonomija“.....	34
14. Program mjera za realizaciju Plana.....	34
14.1. Program mjera za proširenja pružanja usluga prikupljanja otpada.....	34
14.2. Program mjera za unapređenje sistema, uvođenje razdvajanja otpada i uklanjanje otpada sa divljih deponija.....	35
14.2.1. Program mjera selekcije i iskorištenja otpada.....	35
14.2.2. Program mjera sanacije i uklanjanja divljih deponija.....	36
14.3. Program mjera za realizaciju projekta sanacije i zatvaranja gradske deponije.....	37
14.4. Program mjera podizanja svijesti o upravljanju otpadom.....	37
15. Analiza rizika.....	38
16. Monitoring implementacije.....	38
17. Popis literature.....	38
18. Značenje pojmova.....	39
19. Prilozi.....	40
Projekat uklanjanja i sanacije divljih deponija.....	40
Projekat proširenja usluga prikupljanja komunalnog otpada.....	43
Projekat zatvaranja i sanacije Gradske deponije Ekonomija.....	46
Projekat izgradnje zelenih otoka.....	48
Projekat uređenja kontejnerskih lokacija u gradskoj zoni.....	50

I. Uvod

Upravljanje komunalnim otpadom, odnosno skupljanje i tretiranje komunalnog otpada u BiH je regulisano nizom propisa koji su donešeni na različitim nivoima vlasti. Propis na nivou BiH je Strategija upravljanja čvrstim otpadom 2008-2018. koja predviđa rješavanje problema prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada na prostoru cijele BiH. Ova strategija, kao i strategije nižeg nivoa i drugi propisi koji regulišu ovu oblast, usklađivani su sa evropskim standardima i direktivama. Strategija i svi ostali propisi koji regulišu oblast prikupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada se dotiču niza drugih oblasti bitnih za jednu zajednicu, kao što su zaštita zdravlja stanovništva, zaštita okoline, prirode, voda, šuma, zemljišta itd. kao i razvoj turizma, a i drugih grana privrede.

Zakon o upravljanju otpadom (Službene novine Federacije BiH broj 33/03 i 72/09) je pravni osnov za donošenje Općinskog plana upravljanja otpadom. Ovaj zakon primjenjuje se na sve kategorije otpada i sve vrste aktivnosti u upravljanju otpadom, osim na radioaktivni otpad, gasove ispuštene u atmosferu i otpadne vode.

Na osnovu obaveze kantona, donešen je Plan upravljanja otpadom na području Ze-do kantona (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 1/2009), koji definiše aktivnosti na uspostavi i radu integralnog sistema upravljanja otpadom u periodu od narednih 20 godina.

Upravljanje komunalnim otpadom, odnosno skupljanje i tretiranje komunalnog otpada, vrši se u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 17/2008), kojim je uređeno osnivanje i rad komunalnih preduzeća i obaveze općina u pružanju komunalnih usluga. Općinskom Odlukom o komunalnom redu (Službeni glasnik Općine Zavidovići broj 3/2015) regulišu se prava, dužnosti i obaveze preduzeća kojem su povjereni poslovi prikupljanja i odlaganja otpada.

Ovaj plan predviđa provođenje određenih mjera i realizaciju konkretnih projekata na području općine Zavidovići u narednih 5 godina, a njegova izrada zasnivala se, prije svega, na već pomenutim propisima viših nivoa vlasti i odlukama Općinskog vijeća Zavidovići. Polazna osnova za ovaj plan je stepen realizacije prethodnog plana (Općinski plan upravljanja otpadom 2011-2016). Realizacijom ovog plana predviđeno je da po prvi put organizovanim načinom prikupljanja otpada bude obuhvaćeno cijelo područje općine Zavidovići, zatim zatvaranje Gradske deponije Ekonomija i saniranje svih divljih deponija, za šta će biti potrebno obezbijediti značajna finansijska sredstva, a uporedo s ovim potrebno će biti mnogo raditi na promjeni navika stanovništva, informisanosti i podizanju svijesti o značaju životne okoline i neophodnosti uvođenja svih u sistem. Iskustva iz prethodnog perioda govore da na novim područjima, gdje je došlo do uvođenja organizovanog prikupljanja otpada, postoji dovoljna kritična masa o prihvatanju ovog posla kao obaveze svakog građanina. Već ranije prihvaćen regionalni koncept prikupljanja i zbrinjavanja otpada opredjeljuje osnovne smjernice i pravce djelovanja, a ono što treba istaći i oko čega treba posebnu pažnju posvetiti kod planiranja je to da je općina Zavidovići opredijeljena za odlaganje otpada na Regionalnu deponiju Mošćanica, koja je sa svojim centralnim gradskim dijelom udaljena od Regionalne deponije Mošćanica oko 70 km, a udaljene mjesne zajednice i još dodatnih 30 do 40 km. Naravno, transport komunalnog otpada na ovakvim udaljenostima predstavlja dodatni problem i sa aspekta troškova a i sa organizacionog i tehničkog aspekta. Za ova udaljenija područja potrebno je iznaći neka drugačija, ekonomski opravdanija rješenja, alternativno je moguće usmjeriti ova područja na susjedne općine.

Kao što je rečeno, ovaj Plan predviđa, između ostalog, proširenje organizovanog prikupljanja otpada na cijelom području općine i potpuno zatvaranje Gradske deponije Ekonomija. S obzirom na geomorfološke osobine, razućenost prostora, ovo prvo će zahtijevati posebnu organizovanost operatera za prikupljanje otpada, odnosno JKP Radnik i njegovo jačanje u tehničkom i organizacionom pogledu. A i jedno i drugo zahtijeva dodatna, a velika finansijska izdvajanja, pa će i njihova provedba uglavnom zavisiti od mogućnosti obezbjeđenja finansijskih sredstava. Na kraju, bez obzira na moguće poteškoće, imajući u vidu dešavanja i tendencije u okruženju po pitanju prikupljanja i zbrinjavanja otpada i pravni

status Gradske deponije Ekonomija, Općina će morati iznaći dovoljno i finansijskih i drugih mogućnosti i bez ikakve alternative što prije realizovati projekte iz ovog plana.

2. Karakteristike općine Zavidovići i područja koje nije do sada obuhvaćeno organizovanim prikupljanjem otpada

2.1. Morfološke karakteristike-posebno područje koje nije pokriveno organizovanim načinom prikupljanja otpada

Općina Zavidovići nalazi se u centralnom dijelu Bosne i Hercegovine, sa ukupnom površinom od oko 507 km². Teritorijalno i administrativno je sastavni dio Zeničko-dobojskog kantona i pripada ekonomskoj regiji „Centralna Bosna i Hercegovina“. Graniči se sa općinama Žepče, Maglaj, Banovići, Olovo i Kakanj. Grad Zavidovići, kao administrativno sjedište općine, nalazi se na 44,27° sjeverne geografske širine i 18,10° istočne geografske dužine, na 210 m nadmorske visine i leži na tri rijeke – Bosna, Krivaja i Gostović. Klima je umjereno kontinentalna sa prosječnom temperaturom od 5-10 ° C, sa padavinama od 800-1.200 mm i oko 1.630 sunčanih sati godišnje.

Zavidovići su bogati vodenim tokovima. Ambijentalno su smješteni u podnožju šumovitih planina i brda, sa mnogo pećina i šume.

Područje koje nije pokriveno organizovanim načinom prikupljanja čini oko 50% ukupne površine na kojem živi, po podacima sa posljednjeg popisa, 35.988 stanovnika, odnosno 40.272 u geografskom pogledu to je sjeveroistočni dio Općine, koji graniči sa općinama Maglaj, Banovići i Olovo i čine ga 9 mjesnih zajednica. MZ Dolina-Alići i Dolac se izdvajaju od ostalih po mnogim osobinama, najbliže su centralnom dijelu općine, imaju dobru putnu infrastrukturu, izuzev jednog dijela MZ Dolina-Alići, gdje problem u komunikaciji mogu predstavljati podvožnjaci i nekategorisani putevi koji su uži a posebno u zimskom periodu jer nema organizovanog čišćenja snijega, a uglavnom su ravna područja, a i sama naselja su planski dobro organizovana i izgrađena. To su ruralna naselja sa po nekoliko privrednih subjekata i zanatskih radnji. Na ovim područjima stanovništvo samoorganizovano prikuplja komunalni otpad i odvozi ga na Gradsku deponiju Ekonomija. S obzirom na sve ove karakteristike na ovim područjima, može se lakše nego na ostalim pristupiti organizovanom načinu prikupljanja otpada.

Drugo područje koje se može izdvojiti je područje MZ Brezik, Krivaja, Krivaja-Smailbašići, Pašin Konak, Rujnica i Mećevići. Za razliku od prethodnih područja ove mjesne zajednice su uglavnom udaljenije od centralnog dijela općine (od 3 do 12 km), brdovita područja sa nadmorskom visinom do iznad 600 m, putnu infrastrukturu čine dijelom regionalni put, zatim lokalni putevi i nekategorisani putevi.

Dostupnost naseljenih mjesta u ovim MZ-ima za pružanje usluga odvoza otpada nije na zadovoljavajućem nivou, jer se radi o velikom području sa lošom putnom infrastrukturom, koja je, ako i postoji, uglavnom neprohodna za veća i teža vozila za odvoz otpada. Iz tog razloga mora se iznaći način da postoji kombinovano prikupljanje otpada u takvim naseljenim mjestima, gdje se otpad iz domaćinstava transportuje do kontejnerskih lokacija, na način koji je moguć u uslovima neprohodne putne infrastrukture. Ovdje se mogu posebno pojaviti problemi u zimskom periodu, kada dodatno visok snijeg može stvarati poteškoće u transportu. U ovim MZ-ima nije bilo nikakvog organizovanog prikupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada, osim u MZ Mećevići. Najudaljenije područje od centralnog dijela općine a i same RD (Regionalne deponije) Mošćanica čine tri MZ, Vozuća, Ribnica i Maoča. Sve što važi za ovu prethodnu grupu MZ-a važi i za ovo područje. Izdvaja ih samo velika udaljenost od samog centralnog dijela općine, 30 do 40 KM, a od RD mošćanica 100 do 110 km. Transport komunalnog otpada na ovakvim udaljenostima predstavlja dodatni problem i sa aspekta troškova a i sa organizacionog i tehničkog aspekta. Za ova područja potrebno je iznaći neka drugačija, ekonomski opravdanija rješenja. Alternativno je moguće usmjeriti ova područja na susjedne općine, odnosno na općinu Banovići, u kom slučaju bi se dužina transporta smanjila za oko 20 km.

2.2. Opis dijela općine koji nije pokriven organizovanim prikupljanjem otpada

Područje koje nije obuhvaćeno organizovanim prikupljanjem otpada, odnosno područje koje bi u planskom periodu trebalo da bude pokriveno ovom aktivnošću, kao što je već navedeno, obuhvata nekoliko mjesnih zajednica u sjeveroistočnom dijelu općine i čini nekoliko prostorno i komunikacijski odvojenih cjelina.

2.2.1. Područje niz rijeku Bosnu i dolina Rujnice obuhvata dio mjesne zajednice Mećevići, mjesnu zajednicu Dolac i mjesnu zajednicu Rujnica, najudaljenije mjesto Tursići, oko 16 km od centralnog dijela općine. Putna komunikacija se obavlja jednim dijelom regionalnim putem, lokalnim i nekategorisanim putevima, u zimskom periodu nema velikih snježnih padavina. Na dijelu područja koje pripada mjesnoj zajednici Mećevići već ranije su se građani samoorganizovali, prikupljaju komunalni otpad i odvoze ga na gradsku deponiju Ekonomija.

Proizvođači otpada:

-stanovništvo - 2.350

-domaćinstva - 734

-privredna aktivnost-jedan veći proizvodni tekstilni kapacitet, srednje izražena poljoprivredna djelatnost

-ustanove-dvije četverorazredne škole, jedna ambulanta

2.2.2. Područje Ulaz-Mećevići-Krčavine-Hajderovići obuhvata veći dio mjesne zajednice Mećevići, manji dio mjesne zajednice Rujnica i mjesnu zajednicu Pašin konak, sa većim brojem naselja, međusobno udaljenih i po nekoliko kilometara. Komunikacijski je područje povezano lokalnim putem i sa nekoliko nekategorisanih puteva, najudaljenije naselje je 17 km od centralnog dijela općine. Nadmorska visina na kojoj se nalaze neka naselja je iznad 600 m, u zimskom periodu putevi mogu biti zatrpani snježnim nanosima i kao takvi predstavljati problem u komunikaciji.

Proizvođači otpada:

-stanovništvo- 5.600

-domaćinstva- 1.750

-privredne aktivnosti-nema većih privrednih subjekata, postoje male zanatske radnje i trgovačke radnje, poljoprivredna djelatnost srednje izražena

-ustanove-jedna osmogodišnja škola, dvije ambulante

2.2.3. Područje uz rijeku Krivaju-Brezik-Krivaja-Smailbašići obuhvata mjesne zajednice Brezik, Krivaja i Krivaja-Smailbašići, povezane su regionalnim, lokalnim i nekategorisanim putevima, udaljene su od centralnog dijela općine 8,12 i 14 km.

Proizvođači otpada:

-stanovništvo- 3.100

-domaćinstva- 968

-privredne aktivnosti- nema većih privrednih subjekata, postoje male zanatske radnje i trgovačke radnje, poljoprivredna djelatnost srednje izražena

-ustanove-dvije četverorazredne škole, jedna ambulanta

2.2.4. Područje uz rijeku Krivaju-Vozuća-Ribnica-Maoča obuhvata mjesne zajednice Vozuća, Ribnica i Maoča. Povezane su regionalnim, lokalnim i nekategorisanim putevima, udaljene su od centralnog dijela općine 25, 30 i 38 km. U zimskim periodima dio putnih komunikacija ovih mjesnih zajednica može biti zatrpan snježnim nanosima. Ovo su ujedno i najudaljeniji dijelovi općine i, kao takvi, u ovom Planu će biti posebno tretirani. Skoro pa duplo manja udaljenost je do susjedne općine Banovići, a što navodi na razmišljanje da se komunalni otpad sa ovog područja odvozi i zbrinjava na

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

područje općine Banovići, to je mnogo lakše organizacijski izvesti, a sa finansijskog aspekta racionalnije, ako bi se otpad, recimo iz Maoče, vozio na RD Mošćanica, to je udaljenost oko 110 km. U toku ljeta ovo područje posjećuje veliki broj izletnika iz susjednih općina a i šire.

Proizvođači otpada:

-stanovništvo- 3.600

-domaćinstva- 1.125

-privredne aktivnosti- nema većih privrednih subjekata osim jednog prerađivačkog kapaciteta, koji je trenutno van funkcije, postoje male zanatske radnje i trgovačke radnje, poljoprivredna djelatnost srednje izražena

-ustanove-jedna osmorazredna i dvije četverorazredne škole, jedna ambulanta

-izletnici-2 do 3 hiljade izletnika je prisutno oko 30 dana u ljetnom periodu na rijeci Krivaji

3. Proizvodnja otpada

3.1. Stanovništvo

Po posljednjem popisu stanovništva na općini Zavidovići stalno živi 35.988 stanovnika, odnosno 12.519 domaćinstava. Gore navedenom treba dodati još 4.284 stanovnika, koji u toku godine jedan dio vremena borave u BiH, pa to u konačnici ukupno iznosi 40.272 stanovnika. Do sada je u organizovani način prikupljanja otpada uvedeno oko 25.000 stanovnika, odnosno oko 7.100 domaćinstva.

Na području koje nije obuhvaćeno ovom aktivnošću, a što je predviđeno ovim Planom, živi oko 15.000 stanovnika, odnosno oko 4.600 domaćinstava. Ako se uzme u obzir srednja produkcija otpada po domaćinstvu, onda svi zajedno proizvode oko 10.000 tona miješanog otpada na bazi godine.

3.2. Privredni subjekti

Dio otpada nastaje kao rezultat privrednih aktivnosti koje se uglavnom odnose na drvnu industriju, metalnu industriju i neke druge grane manjeg obima proizvodnje. Može se konstatovati da u svim tim aktivnostima nema specifičnih i posebno opasnih otpada. Osim industrije, potrebno je naglasiti nastajanje otpada u poljoprivrednoj proizvodnji, gdje nastaju NUS proizvodi, koji se još uvijek ne koriste u nekoj proizvodnji kao sirovina, na primjer biljni ostaci poslije žetve. Takođe, u posljednje vrijeme, sve više se koriste razni pesticidi i vještačka gnojiva, gdje nastaje otpad u vidu papirne i plastične ambalaže. Količine otpada koje nastaju privrednim aktivnostima teško je utvrditi.

Veći dio otpada, koji nastaje u preduzećima, sama preduzeća skupljaju, čuvaju i plasiraju kao sekundarne sirovine na tržištu. Osim ovoga, kao proizvođači otpada prisutne se uslužne djelatnosti u trgovini, ugostiteljstvu, kao i ustanove.

3.3. Javne ustanove

Od ustanova izdvajaju se škole i Dom zdravlja Zavidovići. Škole u zavisnosti od veličine škole, odnosno broja učenika i proizvodnja otpada je različita. Dom zdravlja Zavidovići je proizvođač specifičnog otpada koji se zbrinjava na poseban način, u skladu sa pravilnicima koji regulišu ovu oblast potpisuje ugovor sa ovlaštenim pravnim licem.

4. Osvrt na realizaciju prethodnog Općinskog plana upravljanja otpadom (2011-2016)

Planski period od 2011. do 2016. godine predviđao je proširenje organizovanog načina prikupljanja otpada na neke ruralne dijelove općine i realizaciju nekoliko projekata. U potpunosti je realizovan dio Plana koji se odnosi na proširenje organizovanog načina prikupljanja otpada, ovim je obuhvaćeno nekoliko mjesnih zajednica, pokriveno je kompletno područje u slivu rijeke Gostović,

područje MZ Lovnica i dio sliva rijeke Krivaja, završno sa MZ Kovači. Urađene su određene pripreme na terenu, održano je niz sastanaka sa savjetima mjesnih zajednica, izgrađeno je 92 lokacije za postavljanje kontejnera.

U organizovani način prikupljanja otpada uvedeno je novih preko 3.000 domaćinstava i privrednih subjekata, odnosno 11.000 stanovnika.

Dio divljih deponija, one koje su se nalazile na ovim područjima su uklonjene i sanirane, primjetno je da na tim lokacijama nema ponovnog odlaganja otpada.

Početak realizacije Projekta sanacije i zatvaranja gradske deponije prethodila je izrada idejnog i glavnog projekta, pribavljanje urbanističke saglasnosti, dozvole za građenje, a za šta je opet trebalo pribaviti niz saglasnosti i mišljenja, rješavanje vlasništva nad privatnim zemljištem itd.

Na raspolaganju su bila sredstva Federalnog ministarstva za zaštitu okoline u iznosu od 164.120,00 KM i sredstva iz općinskog budžeta koja su bila namjenjena, prije svega, za troškove pribavljanja potrebne dokumentacije i izradu elaborata i glavnog projekta. Jedan dio sredstava utrošen je za realizaciju prve faze Projekta sanacije i zatvaranja gradske deponije, ova faza obuhvata izradu i izmještanje pristupnog puta, izradu kapije, dijela zaštitne ograde i jednog platoa. Osim ovog, na raspolaganju su bila sredstva SIDA-e u iznosu od 401.962,00 za nabavku jednog kamiona i 429 kontejnera. Iz Općinskog budžeta obezbijedeno je 69.000,00 KM za izgradnju lokacija za postavljanje kontejnera. Pomenuta sredstva predstavljaju samo jedan mali dio ukupno potrebnih sredstava za konačno zatvaranje i sanaciju deponije i izgradnju sortirnice sa pretovarnom stanicom.

U toku realizacije projekta proširenja organizovanog prikupljanja otpada ispostavilo se da je na nekim područjima prihvatljivije i jednostavnije prikupljanje otpada iz domaćinstava u vreće nego u kontejnere, to je prije svega zbog konfiguracije terena na nekim područjima, gabarita puteva, zimskih uslova, a na nekim mjestima i zahtjeva korisnika usluga prikupljanja otpada. Iz ovih razloga na nekim mjestima se pristupilo prikupljanju otpada na takav način, odnosno odustalo se od prvobitno planiranog, a to je prikupljanje u kontejnere.

4.1. Zaključna razmatranja:

Izvršene su sve administrativne pripreme vezane za ovaj Plan i Projekat sanacije i zatvaranja Gradske deponije Ekonomija.

Iskorištena su sredstva Ministarstva, SIDA-e i budžetska sredstva, koja nisu bila dostatna za realizaciju svih predviđenih aktivnosti

U samom načinu prikupljanja otpada vršene su promjene u odnosu na planirano, a što se pokazalo prihvatljivijim i funkcionalnijim, odnosno, na nekim područjima se pokazalo da je prikupljanje otpada u vrećama bolje i efikasnije

Nisu uklonjene i sanirane sve divlje deponije na područjima koja su obuhvaćena ovim projektom, pa je ubuduće neophodno planirati i ove aktivnosti

Za realizaciju započetih a nezavršenih aktivnosti iz prethodnog perioda i aktivnosti po ovom Planu potrebno je, prije svega, obezbijediti dovoljno finansijskih sredstava za njihovu realizaciju, a većina ostalih pretpostavki su ispunjene.

5. Pravni okvir za upravljanje otpadom

5.1. Planski dokumenti upravljanja otpadom

Evropska unija je u BiH, 1998. godine, kroz PHARE program, finansirala izradu "Strategije upravljanja otpadom u BiH". Strategiju je uradila AEA Technology iz Velike Britanije u suradnji sa lokalnim stručnjacima. Strategija je završena u avgustu 2000 godine. Strategijom je po prvi put

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

integralno sagledan problem upravljanja otpadom u cijeloj BiH i predložen regionalni pristup rješenju odlaganja otpada. U srednjoročnom periodu planirano je 14 regionalnih deponija, a u dugoročnom (do 2020.) samo 5 regionalnih deponija na teritoriji cijele BiH.

Strategija je u FBiH prihvaćena od nadležnih organa. Strategija je poslužila kao temelj za izradu entitetskih zakona o upravljanju otpadom i bila je pokretač kredita Svjetske banke za izgradnju regionalnih deponija u BiH.

U FBiH je entitesko ministarstvo za okoliš finansiralo izradu Strategije zaštite okoline gdje je dio Strategija upravljanja otpadom. Strategija je usvojena u Parlamentu Federacije BiH 26.10.2009. za period 2008-2018.

Tabela 1 Izvod iz Federalne strategije upravljanja otpadom, 2008-2018.

Redni broj	Cilj	Opis mjere	Vrijeme izvršenja	Odgovornost
1	Uspostaviti cjeloviti sistem regionalnog upravljanja otpadom	Izraditi regionalne planove i programe kojim se definiše sistem upravljanja svim kategorijama otpada. Plan treba obuhvatiti tehničke, institucionalne, pravne i ekonomske aspekte.	Najkasnije do kraja 2009. godine	Kantoni i općine FBiH
2	otpadom baziran na načelima prevencije, razdvojenog prikupljanja, reciklaže, zagađivač plaća	Plan treba obuhvatiti i mjere sanacije postojećih nelegalnih odlagališta, općinskih odlagališta, te mjere za povećanje pokrivenosti uslugama prikupljanja otpada. Realizacija aktivnosti, posebno onih koje se odnose na tehnički aspekt, treba biti planirana po fazama. <ul style="list-style-type: none"> - Prva faza do 2010. godine – obim realizacije poslova 30% - Druga faza do 2015. godine – obim realizacije poslova 80% - Krajnji rok za implementaciju cjelovitog koncepta je 2018. godina. Ciljevi postavljeni Strategijom, istovremeno su i ciljevi koji se moraju ostvariti kroz regionalne planove. 		
3	Prikupiti i reciklirati papir i karton u obimu od 50% do 2015 od 80% do 2018.	Izraditi općinske planove i propise kojim se definišu lokalne obaveze u odnosu na primjenu koncepta regionalnog deponovanja definiranog Regionalnim planom.	Najkasnije do kraja 2009. godine	Općine FBiH, Komunalna poduzeća
4	Prikupiti i reciklirati plastičnu ambalažu u obimu od 30% do 2015 i od 50% do 2018	Povećati obuhvat usluga prikupljanja otpada na: <ul style="list-style-type: none"> - I faza 80% - II faza 90% 	I faza najkasnije do 2012. godine, II faza do 2018. godine	Općine i komunalna preduzeća

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Redni broj	Cilj	Opis mjere	Vrijeme izvršenja	Odgovornost
5		Ukloniti ilegalna odlagališta i sanirati područje na kojem su se nalazila	Do kraja 2011	Općine
6		Sanirati i zatvoriti postojeća općinska odlagališta	Najkasnije do kraja 2011. godine	Općine i komunalna preduzeća
7		Uspostaviti sistem razdvojenog prikupljanja transporta i reciklaže po regijama u skladu sa dinamikom specificiranom regionalnim Planovima	Najkasnije do kraja 2015. godine	Općine i kantoni FBiH
8		<p>Donijeti propise o promjeni politike cijena za usluge prikupljanja i odvoženja otpada u svim općinama u dvije faze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Faza 1- paušalna cijena bazirana na proizvedenoj količini otpada po stanovniku, - Faza 2- cijena po količini odbačenog otpada- cijena koja je poticajna za reciklažu, ova faza ovisi o dinamici implementacije regionalnog koncepta. <p>Cijena koja se plaća preduzećima za zbrinjavanje komunalnog otpada treba u oba slučaja da bude bazirana na punom pokrivanju troškova odnosno uključiti: prikupljanje, transport, obradu i odlaganje, monitoring, zatvaranje, održavanje i monitoring odlagališta nakon zatvaranja. Cijena treba da uključiti i iznos ekološke naknade.</p>	<p>Najkasnije do kraja 2009 godine</p> <p>Najkasnije do kraja 2015 godine</p>	Općine i kantoni FBiH

Mjere koje proizlaze iz Federalne strategije upravljanja otpadom 2008–2018, a koje se odnose na općine i komunalna preduzeća, pretpostavljaju donošenje planova i propisa kojim će se omogućiti uvođenje nekih novih načina prikupljanja i odlaganja otpada, zatim povećanje obima usluga prikupljanja, uvođenje odvojenog prikupljanja otpada i dovođenje ovih poslova u stanje ekonomske održivosti. Rokovi predviđeni Strategijom za izvršavanje nekih mjera već su protekli, tako da će to prolongirati postizanje postavljenih ciljeva u planu. Određene mjere, za koje su predviđena velika sredstva, neće se moći provesti u datim rokovima, kao npr. zatvaranje i potpuna sanacija općinske deponije, iako je općina Zavidovići, u odnosu na mnoge druge općine, podmakla u pripremi ovih poslova - urađeni su projekti, pribavljene mnoge saglasnosti, pristupilo se prvoj fazi realizacije projekta.

Prema članu 9. Zakona o upravljanju otpadom, kantoni su dužni uraditi kantonalne planove upravljanja otpadom, koji treba da budu usaglašeni sa Federalnim planovima. Naime, ciljevi postavljeni Federalnom strategijom istovremeno su i ciljevi koje treba ostvariti kroz kantonalne planove upravljanja otpadom. S tim u vezi, u ZE-DO kantonu je Skupština ZE-DO kantona, na 25. sjednici, održanoj 15.12.2008. godine, donijela Plan upravljanja otpadom na području ZDK (Službene novine ZE-DO kantona br. 1/09). Plan upravljanja otpadom u ZDK-u usaglašen je s federalnom strategijom.

U Strategiji razvoja općine Zavidovići (Službeni glasnik Općine Zavidovići broj 10a/2006), problematika upravljanja otpadom tretirana je na više mjesta. Tako se u Strategiji navodi sljedeće: „Najveći i najizraženiji problemi su: neuređenost Gradske deponije Ekonomija, stara, loša i nedovoljna sredstva za odvoz otpada (vozni park, kontejneri), neprimjereno ponašanje korisnika itd”. „Poseban problem, u smislu zaštite okoline i neposredne sredine uz naseljena mjesta, predstavljaju divlje deponije, koje se formiraju odlaganjem smeća i otpada. One se formiraju u skladu sa potrebama stanovništva da se riješi smeća i otpada, to su obično mikro lokacije vanurbanog gradskog područja koje nije pokriveno adekvatnom komunalnom uslugom i aktivnostima“. „S obzirom da se radi o više hiljada kubnih metara nagomilanog smeća (otpada) koje se svakodnevno uvećava, to upućuje na potrebu ozbiljnog angažovanja oko rješavanja ovog problema“.

Strategijom razvoja općine predviđena je izrada projekta „Organizovano prikupljanje otpada na teritoriji cijele općine Zavidovići“, kao i projekta „Reciklaža otpada“, te jako važnog projekta LEAP. Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP) je proces i dokument u skladu sa međunarodnim propisima koji je primijenjen u mnogim lokalnim zajednicama. On predstavlja plan aktivnosti u oblasti životne sredine na lokalnom nivou. Ovaj plan identifikuje prioritete u oblasti životne sredine na nivou zajednice i uspostavlja i implementira planove upućene ovim prioritetima.

Što se tiče prostorno planske dokumentacije, Općina Zavidovići već duži niz godina nema prostorni plan zbog poznatog problema "Brana Krajnići", u toku je izrada prostornog plana općine Zavidovići.

Urbanistički plan užeg gradskog dijela općine urađen je 1989. godine i njegovo važenje je neograničeno, njime nisu predviđeni objekti čija je namjena za prikupljanje i zbrinjavanje otpada izuzev postojeće Gradske deponije Ekonomija, čije je postojanje privremeno i njeno zatvaranje je predviđeno ovim Planom.

Regulacioni planovi postoje za pojedine dijelove gradskog područja, oni su detaljniji ali ni u njima nisu predviđeni objekti čija je namjena prikupljanje i zbrinjavanje otpada, nemaju ograničenje važenja i njihova izmjena se radi po potrebi.

5.2. Zakonska regulativa i drugi propisi

5.2.1. Državni propisi

Strategija upravljanja krutim otpadom u BiH

5.2.2. Federalni propisi

Federalna strategija upravljanja otpadom 2008–2018

Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o fondu za zaštitu okoline („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, broj 29/97)

Zakon o zaštiti okoline („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Pravilnik o kategorijama otpada sa listama („Službene novine FBiH“, broj 9/05)

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Pravilnik o izdavanju dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom („Službene novine FBiH“, broj 9/05)

Pravilnik o postupanju sa otpadom koji se ne nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat („Službene novine FBiH“, broj 9/05)

Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/08)

Uredba o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada („Službene novine FBiH“, broj 38/06)

5.2.3. Kantonalni propisi

Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 17/08)

Zakon o zaštiti okoline („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/00)

Plan upravljanja otpadom na području ZDK („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/09)

Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 35/1998)

5.2.4. Općinski propisi

Odluka o komunalnom redu („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj: 3/2015)

Odluka o kalkulativnim parametrima („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 2/10)

Odluka o selekcioniranju otpadnog materijala na općini Zavidovići („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 8/07)

Odluka o standardima komunalnih usluga („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 1/10)

Odluka o utvrđivanju komunalne naknade za finansiranje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje u općini Zavidovići („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 3/09)

Odluka o utvrđivanju vrijednosti boda komunalne naknade u općini Zavidovići („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 11/09)

Prostorni plan općine-u izradi, očekuje se usvajanje u toku 2017. godine

Urbanistički plan općine usvojen 1989. godine.

Regulacioni planovi općine

5.3. Analiza i zaključci

Postojeća zakonska regulativa u BiH je u velikoj mjeri usaglašena sa istom u Evropskoj uniji, i većim dijelom oblast upravljanja otpadom zakonski je uokvirena. Problem nastaje kod primjene iste na terenu, a kada bi se ista u potpunosti primijenila eliminirao bi se zakonski okvir kao uzrok nastanka problema.

Na općinskom nivou su donešeni potrebni propisi koji regulišu ovu oblast u budućnosti će zasigurno biti potrebno usklađivati cijene plaćanja usluge prikupljanja i zbrinjavanja otpada.

Ako konačno opredjeljenje za područje mjesnih zajednica Vozuća, Ribnica i Maoča bude da se otpad odvozi na područje TK kantona, odnosno općine Banovići, onda će biti potrebno mijenjati neke općinske odluke.

6. Administrativni okvir upravljanja otpadom

Statutom Općine Zavidovići utvrđeno je da Općina obavlja poslove kojim se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito poslove koji se odnose na:

- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
- održavanje javne čistoće.

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoline.

Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave, putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utiču na njihov život i rad.

Općina Zavidovići je organizovana u 21 mjesnu zajednicu, koje čine 255 naseljenih mjesta sa 35.988 stanovnika.

Iz gore navedenih razloga, a u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 17/2008), Općina je osnovala preduzeće JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići, kojem su povjereni poslovi upravljanja otpadom, kao i ostale komunalne djelatnosti, a što je aktivno već duži niz godina. JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići se nalazi u 100%-tnom vlasništvu Općine Zavidovići. Prikupljanje i odvoženje otpada od strane JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići organizovano je u skladu sa državnim i općinskim propisima.

U administrativnoj strukturi Općine egzistira Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova, koja je nadležna za realizaciju propisa sa aspekta upravljanja otpadom na teritoriji općine Zavidovići. Osim državnih službenika i namještenika zaposlenih u navedenoj Službi, na poslovima upravljanja otpadom, u okviru svojih nadležnosti, angažovana je Komunalna inspekcija i Viši referent za zaštitu okoline.

7. Trenutno stanje u oblasti upravljanja otpadom

7.1. Opšte stanje

Upravljanje otpadom u Bosni i Hercegovini regulisano je nizom propisa donesenih na svim nivoima vlasti, a koji su proizašli i kao obaveza usklađivanja regulative za ovu oblast sa evropskim standardima i direktivama. Međutim, sama primjena i uopšte rješavanje problema prikupljanja i zbrinjavanja otpada je različita u pojedinim dijelovima države. Opšte prihvaćeni koncept regionalnog principa se negdje provodi, a negdje se još nije pristupilo realizaciji koncepta. Što se tiče regije kojoj pripada općina Zavidovići, ovaj koncept, može se reći, funkcioniše. Izgrađena je Regionalna deponija Mošćanica i na njoj se odlaže otpad više godina. Ostali principi sigurnog odlaganja otpada su regulisani propisima, ali primjena u praksi je još uvijek na niskom nivou, kao i procenat razdvajanja otpada, još uvijek funkcionišu nesani tarne općinske deponije, a takođe postoji veliki broj divljih deponija itd.

Općina Zavidovići je, može se reći, u odnosu na neke druge općine podmakla u ovim poslovima. Pravna regulative je usvojena, dio otpada se odvozi na Regionalnu deponiju Mošćanica, urađen je projekat sanacije i zatvaranja Gradske deponije i počelo se sa njegovom realizacijom.

7.2. Način prikupljanja i zbrinjavanja otpada

JKP Radnik je Odlukom općinskog vijeća određen kao operater za pružanje usluga prikupljanja i zbrinjavanja otpada. Općina Zavidovići je potpisala međuopštinski Sporazum o pristupanju projektu upravljanja čvrstim otpadom i korištenju Regionalne deponije Mošćanica u Zenici, a kasnije, zajedno sa JKP Radnik i Ugovor o korištenju usluga Regionalne deponije Mošćanica.

JKP Radnik, u gradskom dijelu općine, već od ranije vrši prikupljanje otpada u kontejnere i odlaže ga na Gradsku deponiju Ekonomija. U proteklih nekoliko godina došlo je do proširenja zone obuhvata organizovanog načina prikupljanja otpada i na neka područja van gradskog dijela općine. Prvobitno na način da su se sami mještani organizovali i obezbijedili neko od transportnih sredstava za prikupljanje otpada u svojim sredinama i odvoze ga takođe na Gradsku deponiju Ekonomija.

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Realizacijom prethodnog Plana prikupljanja otpada došlo je do dodatnog proširenja zone obuhvata na nova područja. JKP Radnik, većim dijelom, prikuplja otpad u kontejnerima, a manjim dijelom u vrećama. Prikupljanje u vrećama je organizovano u mjestima uz sliv rijeke Gostović kao i uz sliv rijeke Krivaje jer su putne komunikacije uske i strme i gdje veliko vozilo za prevoz otpada nije u mogućnosti saobraćati. Pored prikupljanja otpada putem vreća, na određenim lokacijama uz putne pravce gdje saobraća javni prevoz, postavljeni su i kontejneri kao dodatni način odlaganja otpada.

Sve prikupljene količine otpada su se odlagale na Gradskoj deponiji Ekonomija do prije 2 godine, kada se dio otpada počinje odvoziti i odlagati na Regionalnu deponiju Mošćanica. Razdvajanje otpada se ne vrši u posebne posude-kontejnere, nego se pomiješan preuzima i odlaže. Izuzev razdvajanja otpada, koje se vrši neorganizovano i neobavezno, to radi jedan dio građana općine koji izdvojene sekundarne sirovine prodaju na tržištu i na takav način obezbjeđuju dio finansijskih sredstava za život.

Na području općine Zavidovići postoje dva privatna registrovana subjekta za otkup sekundarnih sirovina koje otkupljuju metalni otpad, papir, plastiku i neke druge sekundarne sirovine. Medicinski otpad iz Doma zdravlja se prikuplja u okviru ustanove koja ima sklopljen ugovor sa odgovarajućim subjektom za zbrinjavanje takvog otpada. Ostale vrste otpada ne tretiraju se posebno, a otpadne vode se ispuštaju u otvorene kanalizacione sisteme i u vodotoke.

Na područjima gdje nije organizovano prikupljanje otpada skoro pa sav otpad iz domaćinstava i privrednih subjekata završava na divljim deponijama, ta područja su tretirana ovim Planom.

Posebno treba istaći odlaganje građevinskog otpada, koji se možda i ne primjećuje kao ostali otpad, ali njegovo prisustvo stvara ipak ružnu sliku i opasnost za prirodu. Ovoj vrsti otpada treba u budućnosti posvetiti posebnu pažnju i iznaći način za njegovo kvalitetno zbrinjavanje.

8. Postojeći kapaciteti za prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada

8.1. Kapaciteti JKP Radnik- oprema i radna snaga

Trenutni kapaciteti komunalnog preduzeća su na minimalnom nivou zadovoljavanja usluga, jer smo prema Planu prikupljanja otpada 2011-2016. pružanje komunalnih usluga proširili na 70% populacije stanovništva, a JKP „Radnik“ je dobio jedan kamion, nosivosti 15 tona. Komunalno preduzeće trenutno raspolaže sa dvije prese sa tri osovine, nosivosti 12 i 15 tona i jednom presom sa dvije osovine, nosivosti 3,6 tona. Takođe raspolaže sa kombinirkom JCB 4CX, kamionom kiperom i jednim traktorom. Na deponiji posjeduje buldozer TG 170 koji je u veoma lošem stanju. Kada su u pitanju navedene mašine, osim presa, potrebno je napomenuti da se iste koriste i u ostalim radnim jedinicama (vodovod i kanalizacija, centralno grijanje i zimska služba), a ne samo za prikupljanje otpada, pa tako i nisu angažovane cijelo radno vrijeme na prikupljanju otpada.

Prema planu prikupljanja otpada 2011-2016, izgrađena su kontejnerska mjesta, na koja, su jednim dijelom, postavljeni kontejneri, a na jednom dijelu nepristupačnog terena i zbog udaljenosti korisnika od predviđenih kontejnerskih lokacija, kao i tamo gdje su postojali problemi imovinsko pravne prirode, prešlo se na prikupljanje i odvoz otpada u vrećama. U gradskom dijelu postoje kontejnerska mjesta od ranije, ali dio istih nije uređen. Stanje kontejnera je uredno i za sada ne bi trebalo planirati nabavku novih kontejnera, jer isti mogu zadovoljiti postojeće potrebe.

Radna snaga u radnoj jedinici “Komunalna higijena”, koja se, pored higijene grada, bavi i prikupljanjem i dovozom otpada, trenutno zadovoljava minimalne kriterije zaposlenika (jer se jedan dio radne snage angažuje putem Zavoda za zapošljavanje koristeći finansijska sredstva po njihovim programima), tako da, ukoliko se pristupi proširenju, trebaće planirati dodatni broj zaposlenika, zavisno od obuhvata proširenja kao i broja voznih jedinica. Dodatna radna snaga bi se ogledala u vozačima i pomoćnim radnicima. Broj novih radnika zavisi od obima proširenja usluga.

8.2. Stanje gradske deponije

Gradska deponija formirana je 1976. godine na lokalitetu Ekonomija, sama deponija pokriva 1,5 ha zemljišta, nalazi se u neposrednoj blizini regionalnog puta Zavidovići-Maglaj. Od vremena formiranja pa sve do sada deponija nije imala potrebne dozvole. I za svo to vrijeme otpad se odlagao na način da nisu bili obezbijeđeni potrebni sanitarni i drugi uslovi, a što je za posljedicu imalo pojavu požara, neprijatnih mirisa, pojavu opasnih glodara i insekata. Na deponiju se dovozio sav otpad i lagerovao, povremeno zatrpavao inertnim materijalom, a već dugi niz godina na deponiji su prisutna lica koja izdvajaju sekundarne sirovine-metale, papir, plastiku i slično i prodaju ih na tržištu, te na taj način obezbjeđuju dio sredstava za egzistenciju.

U zadnjih nekoliko godina, odnosno realizacijom prethodnog Plana preduzeto je nekoliko aktivnosti u cilju konačnog rješavanja problema odlaganja otpada. Urađen je Plan prilagodavanja gradske deponije, dobijena saglasnost za njega, počelo se sa odvoženjem i odlaganjem dijela otpada na Regionalnu deponiju Mošćanica, kupljen je dio privatnog zemljišta na kojem se nalazi dio deponije, ranije je već rečeno da je predviđena sanacija i zatvaranje deponije sa izgradnjom pretovarne stanice. Glavni projekat je urađen i pribavljene su sve potrebne saglasnosti i dozvole, realizovana je prva faza projekta, a koja se odnosi na izgradnju i izmještanje pristupnog puta, izgradnju ulazne kapije sa dijelom zaštitne ograde i izgradnju jednog platoa.

8.3. Regionalna deponija Mošćanica

Prihvaćen je regionalni koncept prikupljanja i zbrinjavanja otpada, koji podrazumijeva centralizovano odlaganje otpada za više područja i općina. U tom konceptu Općina Zavidovići je opredijeljena na Regionalnu deponiju Mošćanica (RD), koja se nalazi na području općine Zenica, a udaljena je od Zavidovića 72 km.

Potpisan je međuopćinski sporazum o izgradnji regionalne deponije, u početku je to bilo 8 općina iz ZE-DO kantona, među kojim je i općina Zavidovići, kasnije su se pridružile i neke nove općine iz Srednjobosanskog kantona. Isključivo kreditnim sredstvima međunarodnih finansijskih institucija izgrađena je regionalna deponija na lokalitetu Mošćanica, općina Zenica. Općina Zavidovići nije učestvovala u finansiranju izgradnje deponije. Deponija je opremljena za prihvatanje svih vrsta otpada.

Deponijom upravlja Međuopćinsko vijeće, koje čine predstavnici općina, potpisnika sporazuma.

Općina Zavidovići i JKP Radnik do.o.Zavidovići su sa Regionalnom deponijom Mošćanica potpisali ugovor 11.08.2014. godine. Po tom ugovoru od 2015. godine se počelo sa odvožnjom i odlaganjem otpada sa područja naše općine, a trenutno se sa našeg područja odvozi samo dio otpada na regionalnu deponiju RD Mošćanica. Zatvaranjem Gradske deponije sav otpad će se odvoziti i odlagati na Mošćanicu, što će značajno uticati na povećanje troškova prikupljanja i zbrinjavanja otpada.

9. Infrastruktura za prikupljanje i zbrinjavanje otpada

9.1. Zeleni otoci

Zeleni otok je mjesto na javnoj površini na kojoj su smješteni spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir i staklo). Ovakav način prikupljanja otpada je zamišljen u užoj gradskoj zoni gdje je već na 20-ak kontejnerskih lokacija postavljeno po tri kontejnera, od čega su dva za miješani komunalni otpad, a treći kontejner, sa plavim poklopcem sa natpisom PET, za plastiku i papir. Ovaj način je zamišljen da se od strane korisnika vrši razdvojeno odlaganje otpada u namjenske kontejnere, ali to do sada nije zaživjelo.

9.2. Centri za reciklažu

Prema definiciji, centar za reciklažu je mjesto gdje se dovozi sav odvojeno prikupljeni materijal (plastika, staklo, papir i slično), presuje/melje/balira i šalje dalje trećim licima na reciklažu. U općini ne postoji takav centar ako se izuzmu pojedinačne aktivnosti pojedinih pravnih lica, kao što je "Ekopraktik" d.o.o. koje to radi u sklopu redovnih aktivnosti i u privatnom je vlasništvu, bavi se otkupom reciklažnih sirovina kao što su: željezo, papir, PET ambalaža, aluminijum i al. boce, bakar, stara vozila, papir-karton, otkup svega navedenog vrši od fizičkih i pravnih lica. Navedeno pravno lice se nalazi u Industrijskoj zoni "Batvice".

9.3. Centri za kabasti otpad

Ne postoje centri za prikupljanje kabastog otpada, isti bi trebalo da se odlaže jednom mjesečno na postojeća kontejnerska mjesta, ali to se ne poštuje, te ga građani odlažu svakodnevno, ovisno o njihovoj potrebi.

9.4. Gradska deponija-projekat

Kada su u pitanju aktivnosti na rješavanju projekta sanacije Gradske deponije Ekonomija i izgradnji pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu odlaganja otpada, ovdje je potrebno navesti da su u toku aktivnosti oko dobijanja građevinske dozvole, kako bi se moglo pristupiti postepenoj sanaciji i prilagođavanju terena, te izradi sortirnice sa ostalim pratećim objektima, infrastrukturom i uređenjem. Cjelokupna projektna dokumentacija se sastoji od nekoliko knjiga i to:

- Knjiga 1 – Sortirnica sa pretovarnom stanicom,
- Knjiga 2 – Hidrotehnički proračun,
- Knjiga 3 – Sanacija postojeće deponije,
- Knjiga 4 – Elektro dio,
- Knjiga 5 – Vanjsko uređenje, pristupna saobraćajnica i hortikultura,
- Elaborat zaštite od požara,
- Elaborat zaštite na radu,
- Misija G 21,
- Studija uticaja na okoliš.

10. Količine otpada

10.1 Ukupno proizvedeni otpad - proizveden ranije i plan 2022. godine

Dnevna proizvodnja otpada, prema procjenama po glavi stanovnika, iznosi 0,73 kg, te će se ovaj statistički podatak koristiti za procjenu količina proizvedenog otpada za period 2017 – 2022. Kako prema posljednjem popisu stanovništva na teritoriji općine Zavidovići živi 35.988 stanovnika, a pored naprijed navedenog imamo 4.284 koji inače borave van BiH, a u toku godine borave u Zavidovićima manji dio vremena, što u konačnici ukupno iznosi 40.272 stanovnika. Na osnovu navedenog i kako se radi o planiranim i procjenjenim vrijednostima u proračunu će se koristiti broj od 40.000 stanovnika.

Prema navedenim podacima proizvedena planirana količina otpada iznosi:

40.000 stanovnika x 0,73 kg/dan po stanovniku = 29.200 kg/dan = 29 tona/dan

a za godinu dana je: 29 tona x 365 dana = 10.585 tona godišnje

Planski period je 6 godina, pa ukupna planirana proračunata količina otpada iznosi oko 63.500,00 tona.

10.2. Ukupno proizvedene količine otpada

Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Otpad iz domaćinstava	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Otpad iz privrede	200,00	200,00	200,00
Otpad iz javnih ustanova	10,00	10,00	10,00
Ukupno	10.210,00	10.210,00	10.210,00

Kako trenutno ne raspolažemo sa podacima o procentualnom sastavu otpada koji proizvodimo u našoj općini to će se za procentualni sastav otpada koristiti podaci iz prethodnog plana. U donjoj tabeli su dati podaci o procentualnom iznosu korisnih komponenti otpada.

10.3. Procentualni iznosi korisnih komponenti otpada

Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Staklo 3 %	200,74	-	306,30
Papir, karton 10%	669,16	-	1.021,00
Plastika 4%	267,66	-	408,40
Željezo i metal 2%	133,83	-	204,20
Zeleni otpad 20%	1.338,32	-	2.042,00
Ukupno	2.609,71	-	3.981,90

10.4. Ostali otpad koji se prikuplja na poseban način

Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Životinjski otpad	-	-	2,00
Medicinski	-	-	-
Gradevinski	-	-	120,00
Elektronički	-	-	4,50
Kabasti	-	-	120,00
Auto otpad (gume i vozila)	-	-	50,00
Ukupno	-	-	296,50

10.5. Prikupljeni miješani otpad

Frakcija otpada: Miješani otpad			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen iz domaćinstava	6.541,60	7.570,00	10.000,00
Prikupljen od privrednih subjekata	150,00	100,00	200,00
Prikupljen od javnih ustanova	-	-	10,00
Prikupljen u centrima za reciklažu	0,00	0,00	0,00
Ukupno	6.691,60	7.670,00	10.210,00

10.6. Prikupljeni otpad za reciklažu**Papir i karton 10%**

Frakcija otpada: Papir i karton			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen iz domaćinstava	-	-	1.000,00
Prikupljen od privrednih subjekata	-	-	20,00
Prikupljen od javnih ustanova	-	-	1,00
Prikupljen u centrima za reciklažu	-	-	0,00
Ukupno	-	-	1.021,00

Plastika 4%

Frakcija otpada: Plastika			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen iz domaćinstava	-	-	400,00
Prikupljen od privrednih subjekata	-	-	8,00
Prikupljen od javnih ustanova	-	-	0,40
Prikupljen u centrima za reciklažu	-	-	0,00
Ukupno	-	-	408,40

Staklo 3%

Frakcija otpada: staklo			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od domaćinstava	-	-	300,00
Prikupljen od privrede	-	-	6,00
Prikupljen od javnih ustanova	-	-	0,30
Prikupljen u centrima za reciklažu/zelenim otocima	-	-	0,00
Ukupno	-	-	306,30

Željezo i metal 2%

Frakcija otpada: željezo i metal			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od domaćinstava	-	-	200,00
Prikupljen od privrede	-	-	4,00
Prikupljen od javnih ustanova	-	-	
Prikupljen u centrima za reciklažu/zelenim otocima	-	-	0,20
Ukupno	-	-	204,20

Zeleni otpad 20%

Frakcija otpada: otpad od održavanja javnih površina i iz bašti (zeleni otpad)			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od domaćinstava	-	-	40,00
Prikupljen od privrede	-	100,00	100,00
Prikupljen od javnih ustanova	-	-	2,00

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Prikupljen sa javnih površina	-	-	1900,00
Prikupljen u centrima za reciklažu/zelenim otocima	-	-	0,00
Ukupno	-	100,00	2042,00

Specijalni otpad - Nemamo organizovan način prikupljanja specijalnog otpada

Životinjski otpad - leševi

Frakcija otpada: Životinjski otpad i leševi			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od privrednih subjekata	-	-	1,00
Prikupljen nakon eutanazije bolesnih životinja	-	-	1,00
Ukupno	-	-	2,00

Građevinski otpad i materijal od rušenja

Frakcija otpada: građevinski otpad			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od domaćinstava	-	-	20,00
Prikupljen od privrede	-	-	100,00
Prikupljen u centrima za reciklažu/zelenim otocima	-	-	0,00
Prikupljen od javnih radova (ceste i sl)	-	-	0,00
Ukupno	-	-	120,00

Slupana vozila, rezervni dijelovi i gume

Frakcija otpada: automobilski otpad			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od privrede (atomehaničarske radnje)	-	-	50,00
Prikupljen od strane pravnih lica –auto-otpadi	-	-	0,00
Prikupljen sa javnih površina nakon nesreća	-	-	0,00
Ukupno	-	-	50,00

Elektronski i električni otpad

Frakcija otpada: elektronski i elektronički otpad			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od domaćinstava	-	-	3,00
Prikupljen od privrede	-	-	1,00
Prikupljen u centrima za reciklažu/zelenim otocima ili centrima za kabasti otpad	-	-	0,50
Ukupno	-	-	4,50

Kabasti otpad

Frakcija otpada: kabasti otpad (namještaj i drugo)			
Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Prikupljen od domaćinstava	-	100,00	100,00
Prikupljen od privrede	-	-	10,00
Prikupljen u centrima za odlaganje kabastog otpada	-	-	10,00
Ukupno	-	100,00	120,00

10.7. Ukupno prikupljen otpad

Frakcija otpada: ukupno prikupljan otpad			
Količina u tonama /godina	2011	2015	2022
Miješani otpad	6.691,60	7.670,00	6.228,10
Otpad za reciklažu			3981,90
Otpad prikupljen odvojeno			296,50
Ukupno	6.691,60	7.670,00	10.506,50

10.8. Otpad odvezen na odlagalište

Količina u tonama /godinu	2011	2015	2022
Regionalna deponija	0,00	359,60	6.228,10
Lokalna deponija	6.691,60	7.310,40	0,00
Ostalo	0,00	0,00	4.278,40
Ukupno	6.691,60	7.670,00	10.506,50

10.9. Analiza i zaključci

Kako je vidljivo iz tabela navedenih u gornjem tekstu, trenutni odnos između proizvedenog i prikupljenog otpada iznosi svega 73,00 %, što je veoma malo, te je na ovom polju potreban veći angažman svih zainteresovanih strana kako bi se ovaj procenat značajno povećao i kako bi se obezbijedilo zadovoljavanje ekoloških standarda.

Za realizaciju i povećanje procenta prikupljanja otpada potrebna je veća svijest građana pri samom odlaganju istog na predviđena mjesta, a ne na divlje deponije i obale rijeka. Ovdje je naravno potreban i veći inspeksijski angažman i nadzor. Naravno da je ovdje neophodno i opremanje JKP "Radnik" d.o.o. mehanizacijom kako bi se sa tehničkog aspekta moglo odgovoriti sve većim zahtjevima.

Očekuje se da će do 2022. godine prikupljanje i zbrinjavanje otpada biti približno jednako proizvedenoj količini otpada, što će omogućiti ekološki prihvatljivu sliku općine, jer u tom slučaju neće biti divljih deponija. To također znači da će sav proizvedeni specijalni, opasni, medicinski i drugi otpad biti adekvatno tretiran i deponovan.

11. Način finansiranja usluge prikupljanja i zbrinjavanja otpada

Finansiranje poslova prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada vrši se iz prihoda ostvarenih pružanjem usluge iz segmenta individualne i zajedničke komunalne potrošnje, a može i iz općinskog budžeta ili nekog drugog izvora.

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

11.1. Cjenovnik komunalnih usluga

Tarifa za domaćinstva po važećem cjenovniku

RB	Vrsta usluge	Jedinica mjere	Cijena u KM sa prostom reprodukcijom	Napomena
1	Obračun otpada	član	1,40	Domaćinstva sa više od 4 člana plaćaju paušal 5,98 KM
		kanta 120 l	6,84	
		kanta 80 l	5,56	
		vreća 120 l	8,55	organski otpad
		vreća 70 l	5,13	organski otpad
		vreća 50 l	0,43	tetrapak
		vreća 70 l	5,13	staklo
		vreća 70 l	0,43	papir
		vreća 70 l	2,99	aluminijске boce
		vreća 70 l	2,99	PVC ambalaža
	vreća 70 l	2,56	tekstil	
2	Taksa za otpad za prazan stan/kuću	član	0,50	

Ovo su cijene bez odlaganja na sanitarnu deponiju "Mošćanica", a ukoliko bi se otpad vozio na istu, potrebno je povećati cijene i to za 1,87 KM/članu

Tarifa za privredni sektor po važećem cjenovniku

Redni broj	Vrsta usluge	Jedinica mjere	Cijena sa prostom reprodukcijom [KM]			Napomena
			Proizvodne djelatnosti ukoliko		Ostali	
			Industrijske zone 48% od cijene ostalih	Proizvodne djelatnosti 60% od cijene ostalih		
1		m ²			0,10	Vjerske zajednice, humanitarne organizacije, udruženja, NVO i sl.
					0,70	Javne ustanove, ugostiteljski objekti (bifei, kafane, restorani, čevabdžinice, fast food, ašćinice), mesnice do 30 m ²
					0,50	Javne ustanove, ugostiteljski objekti (bifei, kafane, restorani, čevabdžinice, fast food, ašćinice), mesnice od 31 m ² do 60 m ²
			0,19	0,24	0,40	Prostori površine do 60 m ² (osim ugostiteljskih objekata i mesnica)
			0,17	0,21	0,35	Prostori površine od 61 m ² do 150 m ²
			0,14	0,18	0,30	Prostori površine od 151 m ² do 300 m ²
			0,12	0,15	0,25	Prostori površine od 301 m ² do 500 m ²
			2	Obračun otpada	Mjesečni paušal	120,00
216,00	270,00	450,00				Prostori površine od 1001 m ² do 2.000 m ²
240,00	300,00	500,00				Prostori površine od 2001 m ² do 4000 m ²
288,00	360,00	600,00				Prostori površine od 4001 m ² do 8000 m ²

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

			326,40	408,00	680,00	Prostori površine od 8001 m ² do 16000 m ²
			384,00	480,00	800,00	
3	Kontejner 1,1 m ³	Pražnjenje, odvoz i odlaganje otpada po kontejneru za proizvodne djelatnosti koje imaju zatvoren krug uz uslov da se nalaze u urbanom dijelu grada			49,00	Prvo pražnjenje u mjesecu
					59,00	Drugo pražnjenje u mjesecu
					89,00	Treće pražnjenje u mjesecu
					105,00	Četvrto i svako naredno pražnjenje u mjesecu
4	kanta 120 l			15,00	Jedno pražnjenje	
5	kanta			25,00		

Ovo su cijene bez odlaganja na sanitarnu deponiju "Mošćanica", a ukoliko bi se otpad vozio na istu potrebno je povećati cijene i to za 0,64 KM/m² poslovnog prostora

Usluge preuzimanja, prijevoza, zbrinjavanja otpada i korištenja gradske deponije

Redni broj	Vrsta usluge	Jedinica a mjere	Cijena sa prostim reprodukcijom [KM]	Napomena
1	Prijevoz i pražnjenje kontejnera 1,1 m ³	kom	21,00	u urbanom području
			40,00	izvan urbanog područja ukoliko je tehnički izvodivo
2	Najam kontejnera 1,1 m ³	kom/dan	1,28	na osnovu ugovora, ili ukoliko preduzeće ima zatvoren krug
3	Najam kante 120 litara	kom/dan	0.43	na osnovu ugovora, ili ukoliko preduzeće ima zatvoren krug
4	Najam kante 240 litara	kom/dan	0.50	na osnovu ugovora, ili ukoliko preduzeće ima zatvoren krug
5	Korištenje deponije smeća	m ³	8,55	
		PVC vreća	1,71	otpad dovežen u vreći
		KM/vozilu	4,27	putničko vozilo 0,5 m ³
		KM/vozilu	8,55	autoprikolica 1 m ³
		KM/vozilu	25,64	traktor ili kamion do 3m ³
		KM/vozilu	38,46	kamion 3 m ³ do 5 m ³
		KM/vozilu	72,65	kamion 6 m ³ do 10 m ³
KM/vozilu	94,02	kamion preko 10 m ³		

Zbrinjavanje medicinskog i životinjskog otpada na regionalnu sanitarnu deponiju "Mošćanica"

Redni broj	Vrsta usluge	Jedinica mjere	Cijena sa prostim reprodukcijom [KM]	Napomena
1	Medicinski i životinjski otpad	do 100 kg	250,00	samo ako su obezbjedeni tehnički uslovi u skladu sa Zakonom o zbrinjavanju otpada (Službene novine F BiH broj 33/03) i pratećim pravilnicima
		1 tona	2500,00	
		prijevoz na Mošćanicu	250,00 /turi	

11.1.1. Analiza stepena naplate u periodu 01.01.-30.09.2016. godine

Redni broj	Ulica/Naselje	Broj korisnika (Fizička + pravna)	Broj članova	Fizička		Pravna		Fakturisano KM	Naplaćeno KM	Procenat naplate %	Napomena	Datum aktiviranja usluge u van urbanoj zoni
				urbana zona	van urbana zona	urbana zona	van urbana zona					
1	BOROVNICA	76	252		75		1	2.843	2.054	72,26 %	Novi korisnici	12.1.2016
2	LJEVČA	175	609		175		0	4.443	3.454	77,74 %	Novi korisnici	8.3.2016
3	SINANOVIĆI	158	504		152		6	6.924	5.081	73,38 %	Novi korisnici	12.1.2016
4	POLJICE	152	541		146		6	6.879	5.489	79,80 %	Novi korisnici	12.1.2016
5	UL. JUSUFA POLIČA RIBARA	72	174	69	0	3	0	2.945	2.483	84,30 %	Stari korisnici	
6	OSLOBODILACA GOSTOVIĆA, ENESA KALABIĆA, ROMSKO NASELJE DOLOVI	149	256	122	15	10	2	10.109	7.608	75,26 %	Kombino vani	27.11.2015
7	STIPOVIĆI	132	424		131		1	4.832	4.239	87,73 %	Novi korisnici	12.1.2016
8	ČARDAK	52	125		47		5	2.887	2.077	71,95 %	Novi korisnici	12.1.2016
9	ZLATNI LJILJANI, GAJSKA, GUIDO PULLETTI, FABIO MORENI, SERGIO LANA, DIO POTKLEČKOG PUTA	318	717	273	20	25	0	23.322	18.009	77,22 %	Kombino vani	8.2.2016

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

10	HUSEIN K.GRADAŠČEVIĆ, 9 MAJ, NASELJE GAJ, PRVOMAJSKA, ALIJE IZETBEGOVIĆA, DIO M.P.SOKOLOVIĆA, S.B.BAŠAGIĆA	1035	1786	922	0	113	0	65.674	53.182	80,98 %	Stari korisnici	
11	POTKLEČJE, MEHMEDA SPAHE, ČAZIM VIKOVIĆ	432	1294	213	217	1	1	14.418	14.049	97,44 %	Kombino vani	2.2.2016
12	S.B.BAŠAGIĆA, ALIJE IZETBEGOVIĆ, M.PAŠE SOKOLOVIĆ, DOBROVOLJNIH DAVALACA KRVI, G.H.BEGOVA, PINKASA BANDTA	530	800	423	0	107	0	50.652	41.610	82,15 %	Stari korisnici	
13	PINKASA BANDTA, IDČ ASIM ČAMDŽIĆ, VOČARSKI PUT, 4.MANEVARSKI BATALJON, OSLOBODILACA VOZUĆE, OSLOBODILACA KLEKA, PATRIOTSKE LIGE, 15 SEPTEMBAR, A.V.II.HAMIJE	612	1238	596	0	16	0	22.646	16.380	72,33 %	Stari korisnici	
14	POLJICE, PARAVCI.MARUŠIĆI	96	306		96		0	3.263	2.442	74,85 %	Novi korisnici	2.2.2016
15	GAZIJE ,ČESME,KRIVAJSKA	227	500	217	0	10	0	9.362	7.890	84,27 %	Stari korisnici	
16	STAVCI, GORNJI KOVAČI, BRIJEG	374	1178		372		2	12.152	8.503	69,97 %	Novi korisnici	7.2.2016

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

17	ČESME, KRIVAJSKA, ULJIČKI PUT	103	242	79	15	8	1	11.474	10.589	92,29 %	Kombino vani	18.2.2016
18	MAJDAN,MAJDANSKI PUT,ĆUMURANA	174	420	128	45	1	0	6.737	4.846	71,93 %	Kombino vani	1.7.2015
19	ZAVIDOVIČKI PUT, AJVAZ DEDINA,ĆUMURANA	80	203	77	3		0	2.380	2.114	88,81 %	Kombino vani	1.7.2015
20	14 APRIL,RIDŽALI- DŽEBE,ĆUMURANA	149	322	82	66	1	0	4.383	3.607	82,30 %	Kombino vani	1.7.2015
21	ĆUMURANA,BRDSKI PUT,BOSANSKI PUT,KULINA BANA,8 MART	291	592	287	0	4	0	10.138	7.192	70,95 %	Stari korisnici	
22	8 MART, 35 DIVIZIJE, STJEPANA RADIĆA,NIKOLE TESLE,BILJAČIČKI PUT	243	454	207	0	36	0	38.255	28.728	75,10 %	Stari korisnici	
23	BILJAČIĆ, MUSLIMANSKA VRBICA	30	62		30		0	1.058	723	68,31 %	Novi korisnici	1.7.2015
24	MATJE GUPCA,DUBRAVICA	51	89	39	10	2	0	1.751	1.450	82,81 %	Kombino vani	1.7.2015
25	SARAJEVSKA, OMLADINSKA, RONCADELLE,SREBR- ENIČKA,TRAVNIČKA, PODUBRAVLJE	84	146	77	0	7	0	7.324	6.384	87,17 %	Stari korisnici	
26	DUBRAVICA , KREMEN GRLIČI	282	712	74	208		0	9.356	7.166	76,59 %	Kombino vani	1.7.2015

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

27	PODUBRAVLJE, DUBRAVAČKI PUT, HASANA KIKIĆA, LOVAČKI PUT, BRANILACA, DUBRAVICE, VINIŠKI PUT	238	490	215	22	1	0	8.108	6.691	82,52 %	Kombino vani	1.7.2015
28	RONCADELLE, TVORN IČKA, MARŠALA TITA, H.K. PRUŠČAKA, RADNIČKA	74	80	39	0	35	0	38.921	29.549	75,92 %	Stari korisnici	
29	LOVNICA	188	662		186		2	8.269	5.121	61,93 %	Novi korisnici	15.11.2015
30	DOLOVI	47	126		47		0	1.875	1.186	63,27 %	Novi korisnici	11.12.2015
31	KUĆICE	38	129		38		0	1.494	749	50,15 %	Novi korisnici	12.1.2016
32	MUSTAJBAŠIĆI	156	474		156		0	5.143	1.781	34,63 %	Novi korisnici	5.2.2016
33	VIKOVIĆI	159	441		159		0	5.474	3.367	61,51 %	Novi korisnici	5.2.2016
34	SKROZE	71	244		71		0	2.528	1.194	47,20 %	Novi korisnici	2.2.2016
35	DŽINIĆI	68	240		65		3	2.779	2.138	76,94 %	Novi korisnici	7.2.2016
36	BAJVATI	100	292		100		0	2.786	1.856	66,62 %	Novi korisnici	8.3.2016
37	MAHOJE	88	299		88		0	2.719	1.261	46,36 %	Novi korisnici	8.3.2016
38	ŽIŠCI	23	60		23		0	561	261	46,59 %	Novi korisnici	8.3.2016
39	HRKIĆI	53	177		53		0	1.634	1.103	67,54 %	Novi korisnici	8.3.2016
40	BEŠE	33	116		33		0	1.075	496	46,16 %	Novi korisnici	8.3.2016
41	DONJI KOVAČI	111	273		100		11	4.313	2.954	68,49	Novi	7.2.2016

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

									%	korisnici
UKUPNO:	7524	18049	4139	2964	380	41	423.884	327.058	77,16 %	UKUPNO
			7103		421					
	2.380		0	2.343	0	37	85.930	57.530	66,95 %	Novi korisnici
	1.976		1.302	621	49	4	92.038	76.129	82,72 %	Kombinovani
	3.168		2.837	0	331	0	245.917	193.399	78,64 %	Stari korisnici

11.1.2. Priliv sredstava od naplate usluge prikupljanja otpada

	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI 2016
Naknade iz domaćinstava i ekonomskog sektora	367.670	383.484	394.897	389.052	425.265	247.009
Drugi prihod						
Ukupan prihod	367.670	383.484	394.897	389.052	425.265	247.009
Troškovi proizvodnje						
Osoblje	102.480	104.430	110.783	124.038	106.812	62.454
Materijal i sredstva	32.700	41.100	39.400	43.260	45.000	32.000
Drugi troškovi	123.809	120.500	95.600	81.800	125.700	75.000
Vanjske usluge	6.412	11.370	7.810	6.920	4.820	5.900
Državne taxe	5.810	4.505	3.320	5.077	6.500	3.200
Provizija	437	445	480	530	560	209
Amortizacija	8.652	41.929	62.260	66.891	66.599	36.241
Ostali troškovi i rashodi	7.580	9.200	4.800	6.496	6.574	3.600
Ukupno proizvodnja	287.880	333.480	324.454	335.012	362.565	218.604
OPERATIVNI REZULTAT	79.790	50.004	70.443	54.040	62.700	28.405
FINANSIJSKI TROŠKOVI	78.600	47.920	69.850	59.100	79.200	39.000
REZULTAT	1.190	2.084	593	-5.060	-16.500	-10.595

11.1.3. Procjena priliva za period 2017 – 2022. godina

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Naknade iz domaćinstva i ekonomskog sektora	494.018	508.839	510.000	510.000	510.000	510.000
Drugi prihod	10.000	30.000	70.000	100.000	120.000	150.000
Ukupan prihod	504.018	538.839	580.000	610.000	630.000	660.000
Troškovi proizvodnje						
Osoblje	124.907	128.654	135.087	141.841	146.097	151.941
Materijal i sredstva	64.000	66.560	69.888	73.382	75.584	79.363
Drugi troškovi	150.000	156.000	171.600	180.180	185.585	194.865
Vanjske usluge	11.800	12.036	12.156	12.764	13.147	13.804
Državne taxe	6.400	6.656	6.922	7.268	7.486	7.861
Provizija	418	426	431	452	466	489
Amortizacija	72.482	75.381	76.135	79.942	82.340	86.457
Ostali troškovi i rashodi	7.200	7.416	8.158	8.565	8.822	9.264
Ukupno proizvodnja	437.207	453.130	480.377	504.396	519.528	544.043
OPERATIVNI REZULTAT	66.811	85.708	99.623	105.604	110.472	115.957
FINANSIJSKI TROŠKOVI	78.000	80.340	96.408	101.228	104.265	109.479
REZULTAT	-11.189	5.368	3.215	4.376	6.207	6.478

11.2. Finansiranje iz općinskog budžeta

Za realizaciju Općinskog plana upravljanja otpadom 2011-2016. iz općinskog budžeta izdvojeno je 9.256,00 KM za sanaciju divljih deponija i 63.673,00 KM za izgradnju kontejnerskih lokacija. S obzirom da je kroz realizaciju aktuelnog Plana predviđeno dodatno proširenje zone obuhvata prikupljanja otpada i nastavak zatvaranja i sanacije Gradske deponije i izgradnju pratećih sadržaja, a za šta je potrebno obezbijediti značajna sredstva i kroz općinski budžet će biti neophodno kroz nekoliko godina obezbjeđivati veća sredstva nego do sada. Iz općinskog budžeta će sigurno biti potrebno finansirati izgradnju potrebnih kontejnerskih lokacija, nabavku dijela opreme i sufinansirati konkretne projekte kao što je sanacija i zatvaranje Gradske deponije, nabavka transportnih sredstava i sl.

11.3. Finansiranje iz drugih izvora

Što se tiče finansiranja dosadašnjih aktivnosti iz drugih izvora, najznačajnije je bilo učešće SIDA-e za nabavku opreme i transportnih sredstava, zatim sredstva viših nivoa vlasti, Kanton i Federacija BiH. Za ove potrebe, iz ovih izvora, a u zadnje 3 godine, obezbijeđeno je 586.082,00 KM.

Za realizaciju ovog Plana potrebno je u narednih nekoliko godina iz raznih izvora obezbijediti mnogo veća sredstva a potrebna prije svega za sanaciju i zatvaranje Gradske deponije.

11.4. Analiza i zaključci

Imajući u vidu provođenje planiranih mjera, konkretnih projekata i ukupno potrebna finansijska sredstva koja iznose 3.025.000,00 KM, bit će potrebno uložiti puno truda u obezbjeđivanje finansijskih sredstava.

Za realizaciju ovog Plana bit će potrebno obezbijediti značajna finansijska sredstva, a inače upravljanje otpadom je dosta skup posao. Sveopšta ekonomska i finansijska situacija, i građanstva a i organa vlasti, je dosta teška, pa će biti potrebno uložiti velike napore i iznaći sredstva za realizaciju predviđenih projekata. U ovakvoj, slaboj platežnoj moći stanovništva i nerazvijenoj privredi teško će biti uskladiti cijene usluga odvoza i zbrinjavanja otpada. S druge strane, finansijska moć budžeta je nedovoljna da se u planskom periodu mogu obezbijediti sredstva za nabavku potrebne opreme, da se definitivno sanira i zatvori Gradska deponija Ekonomija, da se saniraju i uklone divlje deponije. Za ove namjene iz općinskog budžeta moći će se obezbijediti samo manji dio sredstava, a veći dio sredstava bit će potrebno obezbijediti iz izvora viših nivoa vlasti ili međunarodnih fondova. Ono što je dobro, to je da je općina Zavidovići izvršila određene pripreme u smislu usvajanja potrebnih planova i odluka kao i pripremi projektno-tehničke dokumentacije za pojedine projekte, tako da u tom pogledu nema prepreka kod apliciranja na pozive koji se povremeno objavljuju sa nivoa ZE-DO kantona, Federacije BiH ili neke od međunarodnih organizacija. Iznos potrebnih sredstava i način obezbjeđivanja prikazan je u razradi po konkretnim projektima, koji su prilog ovom Planu.

12. Problemi i slabosti

12.1. Infrastrukturni problemi - ceste, zimski period, udaljenost, konfiguracija terena

Putna infrastruktura je veoma bitna za provođenje ovog plana, odnosno za transport komunalnog otpada. Transport komunalnog otpada do mjesta odlaganja i zbrinjavanja na području općine vrši se koristeći nekategorisane, lokalne i regionalne puteve. Posebno je problematično korištenje nekategorisanih puteva, zbog njihovog lošeg opšteg stanja izgrađenosti i održavanja. Stanje infrastrukture u pojedinim područjima i naseljima je često i ograničavajući faktor u obavljanju poslova prikupljanja i odvoza komunalnog otpada i u nekim slučajevima u potpunosti opredjeljuju

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

način skupljanja otpada-vrsta i veličina vozila za prikupljanje, vrsta i veličina posuda za prikupljanje i sl. Posebno je to izraženo u zimskim periodima kada visina snijega i niske temperature onemogućavaju kretanje vozila na putevima na kojim nije organizovano zimsko čišćenje i održavanje. U mnogim ruralnim naseljima, zbog uskih puteva, ne mogu da se kreću veći kamioni za prikupljanje komunalnog otpada.

Na području općine mrežu puteva koji će se koristiti za prikupljanje i prevoz komunalnog otpada čine:

- magistralni put Žepče-Zenica u dužini od 40 km
- regionalni put Zavidovići-Maglaj u dužini od 7 km
- regionalni put Zavidovići-Olovo u dužini od 40 km
- regionalni put Ribnica-banovići u dužini 5 km
- regionalni put Zavidovići-Žepče u dužini od 3 km
- lokalni putevi u dužini od oko 110 km
- nekategorisani putevi u dužini od oko 40 km.

Zajednička karakteristika regionalnih puteva je da su, uglavnom u nižim predjelima, uz rijeke i da je na njima u toku cijele godine organizovana služba održavanja.

Lokalni putevi se nalaze na prostoru cijele općine sa visinskim razlikama od 200 do 700 m, na njima je organizovana zimska služba održavanja, uglavnom su asfaltirani, postoje kratkotrajne poteškoće komunikacije u pojedinim dijelovima godine, njima mogu saobraćati sve vrste vozila za prikupljanje otpada.

Nekategorisani putevi su uglavnom u vanurbanom dijelu općine, dio njih ima betonsku ili asfaltnu podlogu, različitih širinskih gabarita, često su uski, bez mogućnosti prolaza većih vozila, uglavnom nemaju organizovanu zimsku službu održavanja u zimskom periodu zbog snijega i i što su smršli, neprohodni za vozila.

12.2.Kapaciteti za prikupljanje i zbrinjavanje otpada

Kapaciteti voznog parka JKP "Radnik" d.o.o. Zavidovići su na minimalnom nivou zadovoljavanja usluga, jer je, prema Planu prikupljanja otpada 2011-2016, pružanje komunalnih usluga prošireno na 70% populacije stanovništva, a nabavljen je jedan kamion nosivosti 15 tona. Trenutno raspolaže sljedećom mehanizacijom:

- | | |
|--|----------|
| - presa sa tri osovine nosivosti 12 tona , kapaciteta 22m ³ | 1 komad, |
| - presa sa tri osovine nosivosti 15 tona , kapaciteta 22m ³ | 1 komad, |
| - presa sa dvije osovine nosivosti 3,6 tona, kapaciteta 10m ³ | 1 komad, |
| - kombinirka JCB 4CX | 1 komad, |
| - kamion kiper Mercedes 2628 | 1 komad, |
| - traktor Zetor sa prikolicom | 1 komad, |
| - buldozer TG 170 | 1 komad. |

Mehanizacija je u minimalno zadovoljavajućem stanju, ali se može konstatovati da je i cjelokupan mašinski park u silaznoj putanji svoje upotrebe. Ovu činjenicu potvrđuju i godišta proizvodnje vozila, a kada je u pitanju buldozer na deponiji, za isti se može konstatovati da sve teže funkcioniše.

Navedene mašine, osim presa, koriste se i u ostalim radnim jedinicama (ViK, centralno grijanje i zimska služba) a ne samo za prikupljanje otpada pa tako i nisu angažovane cijelo radno vrijeme na prikupljanju otpada.

Za proširenje prikupljanja otpada na preostali dio općine potrebno je obezbijediti:

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

- | | |
|---|----------|
| - presa sa tri osovine nosivosti 15 tona kapaciteta 22m ³ | 1 komad, |
| - presa sa dvije osovine i pogonom 4x4, nosivosti oko 6 tona kapaciteta do 12 m ³ | 2 komada |
| - presa sa dvije osovine, nosivosti oko 6 tona kapaciteta do 12 m ³ | 1 komad |
| - kamion kiper sa dvije osovine, pogonom 4x4 sa grajferskom hvataljkom i dizalicom za zelene otoke i utovar kabastog otpada zapremine do 5 m ³ | 1 komad |
| - specijalni kamion za utovar i odvoz preskontejnera ili rolo kontejnera na RD Mošćanica, nosivosti 26 tona | 1 komad |
| - preskontejner ili rolo kontejner zapremine oko 32 m ³ | 2 komada |

Na osnovu gore navedenih potreba za voznim jedinicama može se konstatovati da su za iste potrebni vozači i pomoćni radnici za svaku voznu jedinicu.

12.3. Javna svjesnost o značaju odlaganja, odvajanja i kvalitetnog zbrinjavanja otpada

Jedan od bitnih faktora za provođenje akcija iz ovog Plana je svjesnost građanstva o važnosti zaštite životne okoline, zdravlja ljudi i potrebe za uključivanjem svih u njegovu realizaciju. Nivo svijesti u zadnjih nekoliko godina kod ljudi se mijenja u pozitivnom pravcu. To se da potkrijepiti iskustvima u provođenju prethodnog Plana. Procjena je da više od 50 % građanstva sa velikim zadovoljstvom prihvata uvođenje organizovanog prikupljanja otpada u svojim sredinama, primjetno je da je mnogo manje otpada u prirodi u naseljima gdje je to zaživjelo. Pored toga, trebat će mnogo još raditi na ovome, a najbitnija stvar kod onih koji budu obuhvaćeni u narednom periodu, a i kod onih koji su ranije postali dio ovog sistema, kako stvoriti navike razdvajanja otpada na mjestu nastanka, u domaćinstvima, školama, ustanovama i privrednim subjektima. Posebnu pažnju će biti potrebno posvetiti mjestima gdje se okuplja puno ljudi u toku ljetnog perioda, a to su mnoga izletnička mjesta uz rijeke. Podizanje svijesti kod građanstva je dug posao i treba da se odvija u kontinuitetu, u koji treba da se uključe svi koji imaju veze sa obrazovanjem djece, nevladin sektor, institucije vlasti i JKP Radnik koji direktno na terenu ima kontakte sa građanstvom. Jedna od mjera je i primjena represije što zahtijeva veći angažman nadležnih inspekcija i policije.

Ove aktivnosti će biti potrebno intenzivirati, posebno na novim područjima gdje se prvi put uvodi organizovan način prikupljanja otpada.

12.4. Pravna regulativa na nivou Općine

Zahvaljujući dosadašnjim aktivnostima, vezanim uopšte za otpad, pa i šire, vezano za zaštitu životne okoline, Općina Zavidovići ima usvojenu pravnu regulativu, s tim da će biti neophodno neke odluke mijenjati i usklađivati, a ovdje se misli prije svega na cjenovnik komunalnih usluga, u dijelu koji se odnosi na odvoz otpada. Osim ovog, potrebno je naglasiti da smo jedna od rijetkih općina koja ima spremnu tehničku dokumentaciju za sanaciju i zatvaranje Gradske deponije Ekonomija, što je jedan od projekata u ovom planu, a s druge strane i glavni preduslov za korištenje finansijskih sredstava viših nivoa vlasti i međunarodnih fondova za ove namjene.

Ono što se može pojaviti kao problem, a što je i za očekivati, je dosljedno provođenje odredbi, vezano za razdvajanje otpada.

12.5. Proširenje zone obuhvata

Među nova područja koja će biti obuhvaćena ovim Planom su mjesne zajednice Brezik, Krivaja-Smailbašići, Smailbašići, Vozuća, Ribnica i Maoča, kao i Pašin konak, Mećevići, Dolina-Alići, Dolac,

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Rujnica. Kao najudaljenija područja koja još nisu pokrivena organizovanim načinom prikupljanja otpada, zahtijevaju i najviše angažmana i zbog svoje udaljenosti od gradskog dijela Općine Zavidovići, kao i od Regionalne deponije Mošćanica, a iz zbog svog geografskog položaja i karakteristika reljefa, nadmorska visine nekih zascoka, teški zimski uslovi i sl. Ova područja su bliže opisana u poglavlju 2.1.

Ne očekuje se veći otpor kod stanovništva, ono što može biti problem je slaba platežna moć stanovništva, što će uticati na stepen naplate vršenja usluge od strane JKP Radnik ili nekog drugog operatera koji bude vršio odvoz otpada.

12.6. Divlje deponije

Divlje deponije su nastajale u proteklom periodu na raznim mjestima u blizini naselja nekontrolisanim odlaganjem kućnog i drugih vrsta otpada. U proteklih nekoliko godina izvršena ne sanacija većeg broja divljih deponija a najveći broj njih na područjima gdje je organizovano prikupljanje otpada na jedan od načina - putem JKP Radnik ili da su se građani sami organizovali na prikupljanju i odvozu otpada na gradsku deponiju.

Na terenu je još uvijek prisutan veći broj divljih deponija koje će biti potrebno sanirati u narednom periodu. One čine prijetnju po životnu okolinu i zdravlje ljudi, za njihovu sanaciju je potrebno obezbijediti značajna finansijska sredstva.

Urađen je popis lokacija većih divljih deponija, sa osnovnim podacima-lokacija, pozicija na terenu, pristupačnost, procjena zapremine odloženog otpada, karakteristikama otpada isl. Ukupno je registrovano 104 deponije sa procijenjenom količinom otpada od oko 4.600 m³.

Još uvijek nije urađen popis na dijelu nekih mjesnih zajednica i na kompletnoj MZ Pašin konak. Kada se ovoj količini doda i pretpostavljena sa ovih područja gdje još nije urađen popis procjena je da samo na većim deponijama ima odloženo blizu 8.000 m³ raznog otpada.

12.7. Udaljenost RD Mošćanica-troškovi transporta

Kalkulacija odvoza i deponovanja otpada na regionalu deponiju Mošćanica urađena je u dvije opcije na bazi jedne ture odvoza. Ovakav način je prihvaćen iz razloga što trenutno općina Zavidovići raspolaže sa jednom presom za prikupljanje i odvoz otpada tima Renault koja je data na korištenje komunalnom preduzeću, a prema glavnom projektu sanacije gradske deponije „Ekonomija“ i izgradnju pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu odlaganja otpada, planirana je nabavka specijalnog kamiona za odvoz otpada sa preskontejnerom ili rolo kontejnerom. Kalkulacija je rađena na bazi pet godina amortizacije.

Nabavna vrijednost voznih jedinica:

Renault: 181.900,00 KM, amortizacija na 5 godina iznosi 36.380,00 KM a efektivni sati: 1900,
Specijalni kamion: 292.000,00 KM, amortizacija na 5 godina iznosi 58.400,00 KM, a efektivni sati: 1500

Fiksni troškovi održavanja vozila iznose 10.000,00 KM, potrebno vrijeme za transport od Zavidovića do RD Mošćanica iznosi 2 sata.

Redni broj	Opis stavke	Izons [KM] Renault presa	Iznos [KM] Specijalni kamion
1	Učešće amortizacije u efektivnim satima iznosi (amortizacija/ef. sati) 36.380,00/1900 za Renault, 58.400,00/1500 az specijalni kamion	19,15	38,93
2	Potrošnja goriva Euro diesel 38 litara x 1,81 KM za Renault 50 litara x 18,1 KM za specijalni kamion	68,78	90,50

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

3	Utrošak ulja, maziva i permanta	5,50	7,50
4	Fiksni troškovi: Održavanje vozila, servisiranje, registracija vozila	5,26	6,66
5	Učešće radnika KV vozač 2 NS	24,00	24,00
	NK Radnik 2 NS	16,00	16,00
6	Ostali troškovi 5%	6,93	9,18
Ukupno bez PDV – a		145,62	192,77
PDV 17 %		24,76	32,77
Ukupno sa PDV – om		170,38	225,54

Dobijeni iznosi se odnose samo na transportne troškove, bez trokova odlaganja otpada na RD Mošćanica. Prema cjenovniku RD Mošćanica naknada za odlaganje jedne tone komunalnog otpada iznosi 45,70 KM.

Kako presa renault u jednoj turi može odvući oko 7 tona otpada, a specijalni kamion može odvući oko 12 tona otpada, to onda znači da jedna tura odvoza i deponovanja otpada košta:

Redni broj	Opis stavke	Iznos [KM] Renault presa	Iznos [KM] Specijalni kamion
1	Transportni troškovi	145,62	192,77
2	Troškovi odlaganja otpada Renault 7 tona x 45,70 KM	319,90	548,40
	Specijalni kamion 12 tona x 45,70		
Ukupno bez PDV – a jedna tura		465,52	741,17
PDV 17 %		79,14	126,00
Ukupno sa PDV – om		544,66	867,17

Trošak za transport i odlaganje na bazi 150 tona za jedan mjesec iznosi:

Redni broj	Opis stavke	Iznos [KM] Renault presa	Iznos [KM] Specijalni kamion
1	Troškovi transporta i odlaganja 150 tona Renault (150/7=22 ture) 22 ture x 465,52 KM	10.241,44	9.635,21
	Specijalni kamion (150/12=13 tura) 13 tura x 741,17 KM		
Ukupno bez PDV – a		10.241,44	9.635,21
PDV 17 %		1.741,11	1.637,99
Ukupno sa PDV – om		11.982,48	11.273,20
Razlika u korist specijalnog kamiona tj. transport odlaganje specijalnim kamionom je je finije u odnosu na Renault za		709,29 KM	
Na bazi jedne godine ušteda bi iznosila (12 mjeseci x 709,29 KM)		8.511,47 KM	

13. Ciljevi Plana upravljanja otpadom 2017-2022

13.1. Uspostava organizovanog načina prikupljanja otpada na području cijele Općine

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Kao što je već konstatovano, sljedeća područja do sada nisu obuhvaćena organizovanim prikupljanjem otpada:

- područje niz rijeku Bosnu i dolina Rujnice
- područje Ulaz-Mećevići-Krčavine-Hajderovići
- područje uz rijeku Krivaju-Brezi-Krivaja-Smailbašići
- područje uz rijeku Krivaju-Vozuća-Ribnica-Maoča.

Gradski dio općine Zavidovići i ostala područja koja nisu navedena su već duži ili kraći period pokrivena organizovanim načinom prikupljanjem otpada. Iskustva iz nekoliko zadnjih godina kod proširenja zone obuhvata organizovanim načinom prikupljanja otpada pokazuju da je sve teže i kompleksnije to uraditi na područjima koja su udaljenija od gradskog dijela općine, područjima koja su visočija i područjima gdje je slabo razvijena putna infrastruktura. Takođe se pokazalo da je u nekim područjima nemoguće koristiti klasična prevozna sredstva, a u nekim mjestima je nemoguće koristiti kontejnere za skupljanje otpada. Ovaj Plan predviđa uglavnom područja sa takvim karakteristikama, pa je potrebno više pažnje posvetiti kod odabira prevoznih sredstava i opreme za prikupljanje otpada. Cilj je imati uspješniju organizaciju na terenu i pokrivenost cijele teritorije općine i obuhvatiti svo stanovništvo i privredne subjekte.

13.2. Selektivni način prikupljanja otpada

Intencije u oblasti prikupljanja i zbrinjavanja otpada su: prikupiti i bezbjedno zbrinuti što više otpada sa što manje troškova. Na troškove veliki uticaj ima mjesto i način razdvajanja otpada. Ono što se preferira u cijelom svijetu je da se otpad razdvaja na samom mjestu njegovog nastajanja, a to su domaćinstva, preduzeća i ustanove. Na taj način se najbolje koriste izdvojene sekundarne sirovine, znatno se smanjuju troškovi transporta i daljeg tretmana otpada.

Plan predviđa razdvajanje otpada na mjestu nastanka (domaćinstva, privredni subjekti, ustanove, postavljanje kontejnera, izgradnja zelenih otoka).

Na lokaciji još uvijek postojeće Gradske deponije će se izgraditi sortirnica sa pretovarnom stanicom.

Na RD Mošćanica će se odvoziti samo ono što se ne može ni za šta iskoristiti (reciklirati).

13.3. Sanacija i zatvaranje gradske deponije „Ekonomija“

Ovo je već dugogodišnji cilj, za čije ostvarenje je bilo potrebno izvršiti značajne pripreme, obezbijediti, prije svega, potrebnu dokumentaciju, uraditi projekte, obezbijediti bar dio potrebnih finansijskih sredstava za početak realizacije postupka sanacije i prestanak odlaganja otpada.

Većina pretpostavki je stvorena, pa se realizacija očekuje u ovom planskom periodu. Više o ovom cilju kroz dio koji se odnosi na program mjera i konkretne projekte.

14. Program mjera za realizaciju Plana

14.1. Program mjera za proširenja pružanja usluga prikupljanja otpada

Red. br.	Opis mjere	Rok izvr.	Izvršioici	Potrebna sredstva	Izvor sred
1	Jačanje kapaciteta JKP Radnik: -Nabavka potrebnih transportnih sredstava	Do 2022.		726.000,00	Općina, JKP Radnik, Sredstva viših nivoa vlasti i

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

	-Nabavka opreme-kontejneri, vreće za smeće - Potrebna dodatna radna snaga		JKP Radnik Općina		međunarodnih fondova
2	Izmjene i usklađivanje propisa	Početak 2017.	Općina	-	-
3	Upoznavanje budućih korisnika usluga o namjerama	Prva polovica 2017.	Općina JKP Radnik	-	-
4	Uspostava evidencije novih korisnika usluge	Kraj 2017.	JKP radnik	-	-
5	Edukacija korisnika usluga i podizanje javne svijesti -Upoznavanje građana sa ovim Planom, Izrada i distribucija propagandnog materijala -Tematske emisije na sredstvima informisanja - Edukativni časovi u školama -Kontinuirano informisanje, obavještanje i upozoravanje javnosti	Tokom realizacije Plana	Općina, JKP Radnik, škole, udruženja, sredstva informisanja		
6	Iznaženje rješenja za MZ Vozuća, Ribnica i Maoča	Do kraja 2017.	Općina	-	-
7	Proširenje obuhvata organizovanog prikupljanja otpada -Nova područja	2017-2018.	Općina JKP Radnik	-	-
8	Opције za Vozuću, Ribnicu i Maoču a)Međupćinska saradnja- Općina Banovići	2017-2018.	-Općina Zavidovići Općina Banovići Mjesne zajednice JKP Radnik	-	-
9	Odvoz na RD Mošćanicu	Tokom Projekta	Općina JKP radnik		

14.2. Program mjera za unapređenje sistema, uvođenje razdvajanja otpada i uklanjanje otpada sa divljih deponija

14.2.1. Program mjera selekcije i iskorištenja otpada

Red.br.	Opis mjere	Rok izvr.	Izvršioци	Potreb.sredstva	Izvor sred.
1	Upoznavanje korisnika usluge sa namjerama	Tokom realizacije Plana	JKP Radnik Općina, MZ, Ustanove	-	-

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

2	Odvajanje otpada na mjestu nastanka-domaćinstva razdvajaju otpad u posebne vreće ili kontejnere gdje budu instalirani	Tokom realizacije plana	Proizvođači otpada-stanovništvo, ustanove, privredni subjekti	-	-
3	Postavljanje kontejnera za razdvajanje otpada		Općina JKP Radnik		Općina JKP Radnik Donacije
4	Postavljanje kanti za razdvajanje otpada		Općina JKP Radnik		Općinski budžet Donacije
5	Nabavka kesa za razdvajanje otpada		Gradanstvo JKP Radnik		Gradani JKP radnik
6	Izgradnja zelenih otoka -Na 10 lokacija u urbanom dijelu postaviti će se zvono kontejneri -U centrima većih MZ i u izletištima Kamenica i Maoča postaviti će se zvono kontejneri		Općina JKP Radnik		Općinski budžet Donacije
7	Izgradnja sortirnice sa pretovarnom stanicom U sklopu realizacije projekta Sanacije i zatvaranja Gradske deponije izgraditi će se sortirnica sa pretovarnom stanicom za razdvajanje i pripremu otpada za transport na RD Mošćanica	2021.	Općina JKP Radnik	1.500.000,00 KM	Općinski budžet Donacije

14.2.2. Program mjera sanacije i uklanjanja divljih deponija

Red.br.	Opis mjere	Rok izvr.	Izvršioi	Potrebna sredstva	Izvor sredstava
1	Detaljno snimanje stanja divljih deponija	Prva polovica 2017.	Općina	-	-
2	Izrada Plana uklanjanja divljih deponija	Prva polovica 2017.	Općina	-	-
3	Raspisivanje tendera za izvođenje radova – uklanjanje deponija				

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

4	Uklanjanje divljih deponija	2017-2019	Općina	-Po Planu -Procjena	Općina Sredstva viših nivoa vlasti Donacije
5	Postavljanje znakova zabrane bacanja otpada	2017-2019	Općina	-Po Planu -Procjena	Općinski budžet
6	Održivost	stalno	Općina- inspekcije JKP radnik		

14.3. Program mjera za realizaciju projekta sanacije i zatvaranja gradske deponije

Red.br.	Opis mjere	Rok izvr.	Izvršioi	Potreb.srdstv	Izvor sred.
1	Pribavljanje dozvole za građenje	Prva polovica 2017	Općina	2.000,00	Općinski budžet
2	Obezbjedenje finansijskih sredstava	Kontinuirano do 2020.	Općina JKP radnik	-	
3	Provođenje postupaka javnih nabavki po fazama: -za izvođenje radova -za nadzor	Fazno po obezbjeđenju finansijskih sredstava	Općina	2.000,00	Općinski budžet
4	Izvođenje Projekta po fazama. -izgradnja pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu -zastiranje prostora i hortikulturno uređenje -ograđivanje prostora	2017-2021	Po proceduri javnih nabavki odabrani izvođači	3.025.000,00 KM	-Općinski budžet -Sredstva viših nivoa vlasti -Donacije
5	Zatvaranje deponije	2022		-	

14.4. Program mjera podizanja svijesti o upravljanju otpadom

Red.br.	Opis mjere	Rok izvršenja	Izvršioi	Potrebna sredstva	Izvori sredstava
1	Upoznavanje građana sa ovim Planom	Tokom 2017	Oćina JKP Radnik	-	-
2	Izrada i distribucija propagandnog materijala	2017-2022	Oćina JKP Radnik	3.000,00	Općinski budžet
3	Tematske emisije na sredstvima informisanja	2017-2022	Oćina JKP Radnik	-	-
4	Okrugli stolovi	2017-2022	Oćina JKP Radnik	-	-

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

5	Edukativni časovi u školama	2017-2022	Oćina JKP Radnik	-	-
6	Kontinuirano informisanje, obavještanje i upozoravanje javnosti	2017-2022	Oćina JKP Radnik	-	-

15. Analiza rizika

S obzirom da je ovim planom predviđena realizacija nekoliko projekata, a da su za to izvršene pravne i tehničke pripreme, ostaje obezbjeđenje finansijskih sredstava. Neblagovremeno obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava može biti glavna prepreka u realizaciji projekata i samog Plana.

Trenutno JKP Radnik, kao operater, ni u tehničkoj opremljenosti ni stanjem zaposlenosti radne snage nije spreman za proširenje posla na nova područja. Dodatno tehničko opremanje je neophodno i ono je direktno povezano za obezbjeđenje finansijskih sredstava za nabavku transportnih sredstava i opreme.

Iskustva iz realizacije Općinskog plana upravljanja otpadom 2011-2016 govore da od strane proizvođača otpada na novim područjima nije bilo velikog otpora kod uvođenja organizovanog prikupljanja otpada, oni su svjesni da je to neophodno uvesti i da je to potreba. Za očekivati je neprihvatanje ove aktivnosti kod nekih pojedinaca, ali u manjoj mjeri nego u prethodnom periodu. Ovo će se svesti na prihvatljivu mjeru blagovremenim informisanjem, saradnjom sa mjesnim zajednicama, školama i drugim.

Ozbiljan problem u realizaciji ovog Plana će sigurno predstavljati stepen naplate usluge prikupljanja i odvoza otpada. Ovo bi moglo posebno biti izraženo na područjima gdje se ne vrši snabdijevanje vodom iz gradskog vodovoda i gdje se izdaje poseban račun samo za zbrinjavanje otpada. Sankcionisanje neplaćanja komunalnih usluga regulisano je određenim propisima, ali sporost u procedurama i opšta efikasnost naplate može značajno uticati na održivost posla vezanog za prikupljanje i odvoz otpada sa pojedinih područja. Jedna od mjera je, a što je i novina, obavezujući način prikupljanja i razdvajanja otpada. Ovo ima veze sa više faktora, među kojim su najznačajniji:

- ova je obaveza predviđena višim planskim dokumentima
- ovo je uslov za korištenje sredstava iz raznih fondova
- ovaj način prikupljanja i zbrinjavanja otpada, u odnosu na „miješani otpad“, umnogome smanjuje troškove prikupljanja i transporta, a što opet ima direktno uticaja na cijenu usluge koju pruža operater.

16. Monitoring implementacije

Monitoring implementacije će vršiti Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova na osnovu posebnog rješenja koje će donijeti Općinski načelnik. Ova služba će o svojim zapažanjima u toku realizacije Plana, kao i prijedlozima za izmjene i dopune Plana, izvještavati Općinskog načelnika, a on najmanje jedanput godišnje o istom izvještavati Općinsko vijeće.

Općinsko vijeće, nakon analize dostavljenog Izvještaja, usvaja Smjernice za djelovanje u narednoj godini.

17. Popis literature

Od literature korišteni su sljedeći propisi:

Strategija upravljanja krutim otpadom u BiH
Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Zakon o fondu za zaštitu okoline („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o zaštiti zraka („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, broj 29/97)

Zakon o zaštiti okoline („Službene novine FBiH“, broj 33/03)

Pravilnik o kategorijama otpada sa listama („Službene novine FBiH“, broj 9/05)

Pravilnik o izdavanju dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom („Službene novine FBiH“, broj 9/05)

Pravilnik o postupanju sa otpadom koji se ne nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat („Službene novine FBiH“, broj 9/05)

Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/08)

Uredba o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada („Službene novine FBiH“, broj 38/06)

Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 17/08)

Zakon o zaštiti okoline („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/00)

Plan upravljanja otpadom na području ZDK („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/09)

Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 35/1998)

Odluka o komunalnom redu („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 4/04, 10/06 i 7/07)

Odluka o kalkulativnim parametrima („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 2/10)

Odluka o selekcioniranju otpadnog materijala na općini Zavidovići („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 8/07)

Odluka o standardima komunalnih usluga („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 1/10)

Odluka o utvrđivanju komunalne naknade za finansiranje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje u općini Zavidovići („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 3/09)

Odluka o utvrđivanju vrijednosti boda komunalne naknade u općini Zavidovići („Službeni glasnik općine Zavidovići“, broj 11/09).

18. Značenje pojmova

Otpad – se definiše kao svaka tvar ili objekat koji vlasnik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

Vrste otpada:

Životinjski otpad – životinjski nusproizvodi koji nisu namijenjeni za ljudsku upotrebu, cijela trupla ili dijelovi životinjskih trupala.

Biorazgradivi otpad – označava svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, kao što su hrana i baštenski otpad, papir i karton,

Bio-otpad – označava biorazgradivi baštenski i zelni otpad, hranu i kuhinjski otpad iz domaćinstava, restorana, drugih ugostiteljskih objekata i maloprodaja i sličan otpad iz postrojenja za preradu hrane,

Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata – otpad koji nastaje prilikom izgradnje ili rušenja zgrada, puteva ili drugih građevinskih ili industrijskih objekata, koji nije kategoriziran kao opasni otpad,

Zeleni otpad – otpad od biljaka,

Kućni otpad – otpad od aktivnosti u domaćinstvima i dio grupe 15.01 i grupe 20 Evropske liste otpada,

Opasni otpad – generičko ime za otpad koji spada u neku od kategorija otpada koja se definiše kao opasna i/ili koji ima barem jedan opasan sastojak ili osobinu,

Opasni kućni otpad: otpad iz domaćinstava koji je opasan,

Inertni otpad – označava otpad koji ne podliježe značajnijim fizičkim, hemijskim ili biološkim promjenama. Inertni otpad nije topiv, goriv niti na neki drugi način fizički ili hemijski reaktivan. Nije

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

biorazgradiv i sa materijama s kojim dolazi u dodir ne djeluje tako da bi to uticalo na povećanje emisija u okoliš ili na ljudsko zdravlje. Ukupna procjednost i sadržaj zagađujućih materija takvog otpada i ekotoksičnost procjeda moraju biti beznačajni i ne smiju ugrožavati kvalitet površinskih i/ili podzemnih voda,

Komunalni otpad – označava otpad iz domaćinstava kao i drugi otpad koji je, po svojoj prirodi ili sastavu, sličan otpadu iz domaćinstava,

Ambalažni otpad – sva ambalaža i ambalažni materijal koji zadovoljavaju definiciju otpada.

Reciklažni otpad – otpad koji se može iskoristiti kao materijal u procesu proizvodnje za dobijanje originalnog materijala ili za druge svrhe.

Sličan otpad – iz industrije, trgovine, gospodarstva ili javne administracije, koji je po sastavu i osobinama sličan kućnom otpadu i koji se s njim prikuplja, prevozi, obrađuje i skladišti,

Čvrsti otpad – komponente iz kućanskih ili industrijskih aktivnosti koje nemaju vrijednost za upotrebu ili ne koriste korisniku i prvo se prikupljaju a zatim predaju komunalnom preduzeću,

Specijalni otpad – otpad koji se prikuplja, prevozi i skladišti prema sistemu propisanim pravnim aktima, a da bi se izbjegli štetni uticaju na ljudsko zdravlje, imovinu ili okoliš,

Ulični otpad – otpad koji nastaje na javnim mjestima, prilikom svakodnevnih aktivnosti stanovništva, na zelenim površinama, od životinja, od onečišćenja iz atmosfere,

WEEE – Odbačena električna i elektronična oprema.

Deponija – konačno odlagalište otpada na zemlji ili pod zemljom.

Pretovarna stanica – prostor posebno uređen za privremeno skladištenje otpada prikupljenog na jednoj ili više lokacija, koji se dalje vozi u centralnu stanicu, postrojenje za sortiranje/obradu ili na deponiju.

Zelene tačke za prikupljanje/odlaganje – prostor na koji se donosi otpad, posebno uređen za privremeno skladištenje frakcija otpada prikupljenih iz domaćinstava, koje se dalje prevoze u centralnu stanicu, postrojenje za sortiranje/obradu ili na deponiju.

Aktivnosti:

Prikupljanje – prikupljanje otpada, uključujući preliminarno sortiranje i preliminarno skladištenje otpada u svrhu transporta do postrojenja za obradu otpada.

Zasebno prikupljanje – prikupljanje kod kojeg se otpad odvaja po vrsti i prirodi da bi se omogućila posebna obrada.

Povrat (Recovery) – svaka aktivnost iz upravljanja otpadom koja izdvaja neki otpadni materijal iz toka otpada i koja rezultira nekim proizvodom koji ima potencijalnu ekonomsku ili ekološku korist.

Povrat se uglavnom odnosi na sljedeće aktivnosti:

Povrat materijala, odnosno recikliranje,

Povrat energije, odnosno ponovno korištenje goriva,

Biološki povrat, npr. kompostiranje,

Povrat.

Odlaganje – svaka aktivnost upravljanja otpadom koja služi za ili vrši finalnu obradu i odlaganje otpada,

19. Prilozi

Projekat uklanjanja i sanacije divljih deponija

Naziv projekta	Projekat uklanjanja i sanacije divljih deponija
Vlasnik projekta	Općina Zavidovići

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Svrha projekta	Uklanjanje divljih deponija smeća i trajna sanacija zemljišta na kojem su bile divlje deponije će otkloniti potencijalne izvore zaraze za životinje i stanovništvo, te omogućiti čist i zdrav okoliš kao predušlov razvoja turizma i svih oblika sporta i rekreacije u prirodi.
Uvod	Divlje deponije predstavljaju mjesta na koja stanovnici odlažu otpad samoinicijativno, u nedostatku organizovanog upravljanja otpadom ili iz drugih razloga. One su nepoželjne sa aspekta zaštite okoline i zdravlja, ali i iz drugih razloga. Na teritoriji općine Zavidovići je ovo rastući problem, jer turisti na izletištima i drugim lokacijama redovno ostavljaju svoje smeće na mjestima koja nisu u sistemu organizovanog prikupljanja i odvoza smeća. S druge strane, u ruralnom dijelu općine, mjesne zajednice nisu riješile problem prikupljanja i odvoza smeća u skladu sa važećim propisima, jer nije bilo kvalitetne kampanje podizanja svijesti stanovništva o potrebi zaštite životne sredine, niti je vlast uradila dovoljno da se nametnu propisi koji će omogućiti trajno zbrinjavanje smeća na propisan način. Mještani ruralnih mjesnih zajednica su se snalazili samoinicijativno, na najjeftiniji način po njihov kućni budžet, te su svoje kućno smeće odlagali na divlje deponije u šumama, vodotocima, kraj puteva i na drugim mjestima, računajući da su tako riješili svoj problem. Ovaj projekat treba da dovrši to uklanjanje kućnog smeća, trajno sanira kontaminirano zemljište na kojem su bile deponije i nametne propise kojim će se izbjeći novo formiranje divljih deponija na istim ili novim lokacijama.
Kratak opis projekta	Projekat uklanjanja i sanacije divljih deponija na teritorije općine Zavidovići će obuhvatiti sve registrovane divlje deponije i uvesti ih u sistem upravljanja otpadom tako što će ih eliminisati i trajno sanirati. Da bi se to postiglo, potrebno je poduzeti sljedeće aktivnosti: <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada šeme lokacija divljih deponija sa prioritetima uklanjanja 2. Raspisivanje tendera radi odabira dobavljača 3. Izvođenje radova na uklanjanju i sanaciji deponija 4. Obavješćavanje javnosti i mjesnog stanovništva o aktivnostima uklanjanja divljih deponija i zabrani ponovljenog odlaganja smeća na divlje deponije 5. Završne aktivnosti postavljanje znakova zabrane odlaganja smeća
Trenutno stanje	Divlja smetljišta - deponije se nalaze na području cijele općine u naseljenim mjestima ili u njihovoj blizini, u potocima, rijekama, u šumi itd. Već nekoliko godina neke veće i uočljivije divlje deponije u naseljima i pored puteva se čiste odnosno uklanjaju. Do sada je uklonjeno i očišćeno 65 deponija. Na nekim lokacijama nije bilo ponovnog odlaganja i formiranja deponije, međutim, na nekim su se ponovo pojavile. Ove akcije su vođene u saradnji sa mjesnim zajednicama. Može se konstatovati da nije dovoljno rađeno na preventivnim radnjama protiv stvaranja novih i obnavljanja starih divljih deponija; ovdje se prije svega misli na informativnu i propagandnu djelatnost, a skoro pa nikako nisu se preduzimale represivne mjere. Osim toga, Općina nema dovoljno finansijskih sredstava u budžetu, kojim bi finansirala uklanjanje svih divljih smetljišta, niti ima adekvatna sredstva prisile stanovništva da organizuju prikupljanje i odvoz kućnog smeća, u skladu sa važećim propisima.
Očekivani rezultati	Projekat će se implementirati u periodu 2017-2020. godine i u tom periodu očekuje se trajno uklanjanje 52 divlje deponije, uz očekivano podizanje nivoa svijesti stanovništva o potrebi očuvanja životne sredine, ali i efekte nametanja

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

	propisa koji uređuju ovu oblast na teritoriji općine Zavidovići				
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojim se to može verificirati	<p>Indikatori koji će pokazati koliko je u datom trenutku urađeno na uklanjanju i saniranju divljih deponija smeća svode se na sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Urađena šema lokacija uklanjanja divljih deponija sa prioritetima 2. Raspisan tender i u kojoj je fazi 3. Vršenje obavještanja javnosti 4. Uklonjene i sanirane deponije 5. Postavljeni znakovi zabrane i druge obavijesti o zabrani odlaganja smeća na mjestima pogodnim za divlje deponije ili na saniranim lokacijama <p>Dokumenti koji dokazuju gore navedeno svode se na donešene planove, naloge za oglašavanje i slično, tendersku dokumentaciju, izvještaje nadzornog organa, izvještaje dobavljača i nadležne općinske službe.</p>				
Plan implementacije aktivnosti	AKTIVNOST	2017	2018	2019	2020
	Izrada šeme lokacija				
	Raspisivanje tendera				
	Obavještanje javnosti i mjesnog stanovništva				
	Izvođenje radova na uklanjanju deponija				
	Postavljanje tabli i obavještenja				
Investicijski plan (predračun troškova)	<p>Aktivnost 1: Izrada šeme lokacija divljih deponija sa prioritetima uklanjanja – nisu potrebna nikakva sredstva</p> <p>Aktivnost 2: Raspisivanje tendera radi odabira dobavljača – potrebna sredstva 1.000,00 KM iz budžeta Općine</p> <p>Aktivnost 3: Izvođenje radova na uklanjanju i sanaciji deponija - potrebna sredstva su prikazana u tabeli: - izvor sredstava do konačnog opredjeljenja</p>				
	LOKACIJA	VRJEME	UČESNICI	BROJ DEPONIJA	POTREBNA SREDSTVAKM
	Dolina rijeke Gostović do 10.km	III-IV 2017.	Firma odabrana tenderom	5	5x1.600=8.000
Dolina rijeke Krivaje do 8. km	III-IV 2018.		8	8x1.600=12.800	

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Dolina rijeke Krivaje do Vozuće	III-IV 2019.	Firma odabrana tenderom	10	10x1600=16.000
Područje MZ-a	III-IV 2020.	Firma odabrana tenderom	3	3x1600=4.800
PO MZ-ima	III-IV 2021.	Firma odabrana tenderom	13	13x1600=20.800
PO MZ-ima	III-IV 2022.	Firma odabrana tenderom	13	13x1.600=20800
UKUPNO			52	83.200,00 KM
<p>Aktivnost 4: Obavješćavanje javnosti i mjesnog stanovništva o aktivnostima uklanjanja divljih deponija i zabrani ponovljenog odlaganja smeća na divlje deponije</p> <p>- za ovu aktivnost nisu potrebna posebna sredstva jer su već obuhvaćena u dijelu projekta koji se odnosi na izradu letaka i drugog propagandnog materijala</p> <p>Aktivnost 5: Završne aktivnosti postavljanje znakova zabrane odlaganja smeća</p> <p>- potrebna sredstva su 52 znaka x 60 KM = 3.120,00 KM</p> <p>- izvor sredstava: budžet Općine, sortirnica sa pretovarnom stanicom, zaštita životne okoline</p>				
Operativni troškovi investicije	Operativni troškovi investicije ne postoje, jer investicija finansira troškove uklanjanja i saniranja divljih deponija smetlišta, tako da nema nikakvog naknadnog održavanja, jer se ne radi o građevinskim objektima ili nekoj opremi i slično.			
Plan finansiranja operativnih troškova	Nema plana finansiranja operativnih troškova jer operativni troškovi ne postoje zbog same prirode investicije.			
Utjecaji projekta na okoliš/životnu sredinu	Projekat ima neprocjenjivo pozitivan uticaj na okoliš, odnosno životnu sredinu, jer uklanjanje divljih deponija smeća i trajna sanacija zemljišta na kojem su bile divlje deponije će otkloniti potencijalni izvor zaraze za životinje i stanovništvo, te omogućiti čist i zdrav okoliš, kao preduslov razvoja turizma i svih oblika sporta i rekreacije u prirodi.			



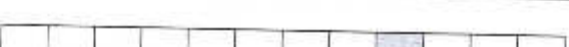





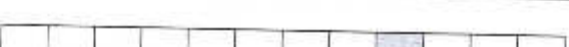





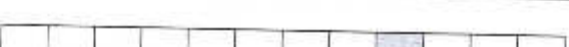



Projekat proširenja usluga prikupljanja komunalnog otpada

Naziv projekta	Projekat proširenja usluga prikupljanja komunalnog otpada
Vlasnik projekta	Općina Zavidovići
Svrha projekta	Pokrivanje cijele općine organizovanim prikupljanjem otpada
Uvod	Realizacijom prethodnog Plana prikupljanja otpada, veći dio općine je obuhvaćen organizovanim načinom prikupljanja otpada. Dolina rijeke Gostović je potpuno pokrivena, mjesna zajednica Lovnica, uz dolinu rijeke Krivaje, završno sa mjesnom zajednicom Kovači i jednim dijelom naselja uz rijeku Bosnu, čine oko 70 % stanovništva općine, a što čini 7.103 domaćinstva, 421 privredni subjekat i ustanovu.

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

	<p>Ostatak od 30% stanovništva i privrednih subjekata na istim područjima, ovim Planom se predviđa pokriti do 2022. godine, što će činiti dodatnih oko 4.600 domaćinstava.</p>
Kratki opis projekta:	<p>Do sada nepokriveni dio općine organizovanim načinom prikupljanja otpada čine mjesne zajednice Dolina-Alići, Dolac, Rujnica, Pašin konak, Brezik, Krivaja, Krivaja-Smailbašići, Vozuća, Ribnica, Mečevići i Maoča. Proširenje se planira na svim mjesnim zajednicama, što bi značilo da će time cijelo područje općine biti pokriveno organizovanim načinom prikupljanja otpada.</p> <p>Imajući u vidu specifičnost područja na kojem se nalaze mjesne zajednice Vozuća, Ribnica i Maoča, a prije svega njihova udaljenost od gradskog dijela općine, a posebno od Regionalne deponije Mošćanica, ovaj projekat bi se provodio u dva različita pravca. Jedan je proširenje organizovanog načina prikupljanja otpada na mjesne zajednice Dolina-Alići, Dolac, Rujnica, Pašin konak, Brezik, Krivaja, Krivaja-Smailbašići i Mečevići, sa odvozom otpada u sortirnicu sa pretovarnom stanicom i dalje na Regionalnu deponiju Mošćanica. Za gore navedene tri mjesne zajednice plan je da se to organizuje sa općinom Banovići, odnosno da uslugu prikupljanja i odvoza otpada vrši njihov operater. Procjenjuje se da je ovo mnogo jeftinija varijanta zbog troškova transporta.</p> <p>Predviđene aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Snimanje stanja infrastructure i opredjeljivanje o načinu prikupljanja na svakom području 2. Uspostava evidencije domaćinstava i privrednih subjekata 3. Određivanje lokacija za kontejnere tamo gdje se opredijeli za takav način prikupljanja otpada, te pribavljanje potrebne dokumentacije 4. Nabavka opreme i to: <ul style="list-style-type: none"> -kamioni za preuzimanje otpada 2 komada -kontejneri zapremine 1,1 m³ za razdvajanje otpada -kante 120 litara za otpad -vreće za otpad nosivosti do 30 kg, 5. Sklapanje ugovora sa novim korisnicima usluga - u skladu sa općinskim odlukama sklopit će se ugovori sa svim novim korisnicima 6. Promotivna kampanja- će se izvršiti tokom realizacije Projekta 7. Uspostava sistema, stavljanje u funkciju i praćenje indikatora
Trenutno stanje	<p>Na ovim novim područjima do sada nije bilo nikakvog prikupljanja i odvoza otpada, proizvođači otpada su otpad odlagali na neka mjesta u svojoj okolini ili su odvozili u najbliže kontejnere na drugim područjima.</p> <p>Ovim projektom će biti obuhvaćeno 10 MZ-a, odnosno oko 4.600 domaćinstava. Privredni subjekti su uglavnom male zanatske radnje, trgovačke ili neke druge, uslužne kao i osnovne, te podružne škole i ambulante.</p>
Očekivani rezultati	<p>Potpuna pokrivenost organizovanim prikupljanjem otpada;</p> <p>U organizovani način prikupljanja bit će uključeno oko 4.600 novih domaćinstava i srazmjerno tome bit će povećane količine prikupljenog i zbrinutog otpada;</p> <p>Prestanak odlaganja otpada na divljim deponijama na područjima koja će biti obuhvaćena ovim projektom;</p> <p>Popravljen sveopšta slika zagađenosti životne okoline;</p>
Mjerljivi indikatori i dokumenti	<p>Mjerljivi indikatori su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potpisani ugovori sa novim korisnicima usluge prikupljanja otpada; 2. Nabavljen odgovarajući broj vreća za otpad; 3. Povećanje broja vozila za dva vozila za prihvata i transport otpada;

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

kojim se to može verificirati	4. Povećanje prikupljenih i zbrinutih količina otpada; 5. Donošenje pratećih općinskih propisa i akata; 6. Povećanje broja korisnika usluga za oko 4.600 domaćinstava; Dokumenti kojim se to može verificirati su: sklopljeni ugovori sa novim korisnicima usluga, tenderska i računovodstvena dokumentacija, te odluke i drugi akti koji budu donešeni.																																											
Plan implementacije aktivnosti:	<table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width:50%;"></th> <th colspan="4" style="text-align:center;">2017 -2018. godina</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AKTIVNOST</td> <td colspan="4"></td> </tr> <tr> <td>Razrješenje situacije sa mjesnim zajednicama Vozuća, Ribnica ,Maoča</td> <td colspan="4" style="text-align:center;">  </td> </tr> <tr> <td>Nabavka opreme (vozila i vreće za otpad)</td> <td colspan="4" style="text-align:center;">  </td> </tr> <tr> <td>Postavljanje opreme i obuka radnika</td> <td colspan="4" style="text-align:center;">  </td> </tr> <tr> <td>Sklapanje ugovora sa novim korisnicima usluga</td> <td colspan="4" style="text-align:center;">  </td> </tr> <tr> <td>Promotivna kampanja</td> <td colspan="4" style="text-align:center;">  </td> </tr> <tr> <td>Stavljanje sistema u funkciju i praćenje indikatora</td> <td colspan="4" style="text-align:center;">  </td> </tr> </tbody> </table>					2017 -2018. godina				AKTIVNOST					Razrješenje situacije sa mjesnim zajednicama Vozuća, Ribnica ,Maoča					Nabavka opreme (vozila i vreće za otpad)					Postavljanje opreme i obuka radnika					Sklapanje ugovora sa novim korisnicima usluga					Promotivna kampanja					Stavljanje sistema u funkciju i praćenje indikatora				
	2017 -2018. godina																																											
AKTIVNOST																																												
Razrješenje situacije sa mjesnim zajednicama Vozuća, Ribnica ,Maoča																																												
Nabavka opreme (vozila i vreće za otpad)																																												
Postavljanje opreme i obuka radnika																																												
Sklapanje ugovora sa novim korisnicima usluga																																												
Promotivna kampanja																																												
Stavljanje sistema u funkciju i praćenje indikatora																																												
Investicijski plan (predračun radova)	<table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width:40%;">Kapitalni izdaci</th> <th style="width:15%;">br. jedinica</th> <th style="width:15%;">jedinice</th> <th style="width:30%;">Vrijednost isklj. PDV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Vozila za prikupljanje-dvoosovinac 4x4</td> <td style="text-align:center;">2</td> <td style="text-align:center;">kom</td> <td style="text-align:right;">150.000,00</td> </tr> <tr> <td>2. Kontejneri</td> <td style="text-align:center;">-</td> <td style="text-align:center;">kom</td> <td style="text-align:center;">-</td> </tr> <tr> <td>3. Vreće za otpad</td> <td style="text-align:center;">-</td> <td style="text-align:center;">kom</td> <td style="text-align:center;">-</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align:right;">Ukupno</td> <td style="text-align:right;">150.000,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Za potrebe proširenja organizovanog načina prikupljanja otpada potrebno je nabaviti i uključiti dva vozila za prihvata i transport komunalnog otpada do sortirnice sa pretovarnom stanicom. Tamo gdje bude opredjeljenje za korištenje kontejnera koristit će se postojeći kontejneri, koji su nabavljeni u proteklom periodu, tako da za ovo nema troška. Vreće za otpad će se nabavljati po potrebi. Sredstva će se obezbijediti dijelom iz prihoda redovnih djelatnosti, a dijelom kroz pomoć Općine i viših nivoa vlasti.</p>				Kapitalni izdaci	br. jedinica	jedinice	Vrijednost isklj. PDV	1. Vozila za prikupljanje-dvoosovinac 4x4	2	kom	150.000,00	2. Kontejneri	-	kom	-	3. Vreće za otpad	-	kom	-	Ukupno			150.000,00																				
Kapitalni izdaci	br. jedinica	jedinice	Vrijednost isklj. PDV																																									
1. Vozila za prikupljanje-dvoosovinac 4x4	2	kom	150.000,00																																									
2. Kontejneri	-	kom	-																																									
3. Vreće za otpad	-	kom	-																																									
Ukupno			150.000,00																																									
Operativni troškovi	Operativne troškove čine troškovi rada JKP Radnik u periodu uspostave sistema i troškovi koji nastaju u toku rada na prikupljanju i odvozu komunalnog otpada, a oni se finansiraju iz prihoda ostvarenih obavljanjem usluge.																																											

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Uticaj na okolinu	Ovaj projekat će da doprinese čišćoj teritoriji cijele općine Zavidovići i za njega nije potrebna okolinska dozvola, budući da se radi o proširenju organizovanog načina prikupljanja otpada na cijelu teritoriju, a same potrebe za nabavkom sredstava rada ne zahtijevaju okolinsku dozvolu.
-------------------	--

Projekat zatvaranja i sanacije Gradske deponije Ekonomija

Naziv projekta	Projekat zatvaranja i sanacije Gradske deponije Ekonomija
Vlasnik projekta	Općina Zavidovići
Svrha projekta	Rješavanje dugoročnog problema, vezanog za lokaciju, uslovnost i zaštitu životne sredine
Uvod	<p>U proteklom periodu započeti su poslovi oko zatvaranja i sanacije Gradske deponije Ekonomija, urađena je projektno-tehnička dokumentacija, pribavljene potrebne saglasnosti i dozvole, pristupilo se izvođenju dijela građevinskih radova koji se odnose na uređenje pristupnog puta, ulazne kapije, dijela ograde i izgradnju platforme za privremeno razdvajanje otpada.</p> <p>Međutim, "Gradska deponija Ekonomija" je i dalje prilično neuređena deponija u smislu propisa, koji govore o načinu deponovanja otpada. U tom pravcu govori i činjenica da ista nema dozvolu za upotrebu i ne može je dobiti dok se ne uredi.</p> <p>Deponija se nalazi u blizini stambenih objekata i na udaljenosti od centra grada oko tri kilometra. Deponija nije potpuno ograđena, zastire se inertnim materijalom, a na istoj su obezbijeđeni uslovi za prevenciju od požara. Otpad se redovno razastire, a problem predstavlja velika količina organskog otpada na deponiji, što stvara neprijatne mirise. Sa sanitarno-higijenskog stanovišta, problem predstavlja slobodan pristup za pse i druge životinje na deponiju, slobodan pristup licima koja prebiru otpad na deponiji, direktno zagađenje vode u vodotoku rijeke Bosne, zagađenje zraka neprijatnim mirisima, kao i to što se vozila koja dopreme otpad kreću po razasrtom otpadu i bez čišćenja i dezinfekcije voze dalje na javnim površinama.</p>
Kratak opis projekta	<p>Za realizaciju ovog projekta stvorene su projektno-tehničke i normativne pretpostavke za nastavak njegove realizacije, kao što je već rečeno, riješeni su imovinsko- pravni odnosi (kupljen dio zemljišta) urađen projekat, pribavljene potrebne dozvole. Urađen je i manji dio građevinskih radova, dakle, predstoji nastavak projekta koji podrazumijeva sljedeće aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iznalaženje dovoljno finansijskih sredstava – po projektnom proračunu potrebno je obezbijediti 3.025.000,00 KM 2 – Raspisivanje tendera za izvođenje radova za drugu i naredne faze po projektno tehničkoj dokumentaciji 3. Izvođenje radova po projektno-tehničkoj dokumentaciji 4. Zatvaranje deponije i prestanak odlaganja otpada <p>S obzirom da je za realizaciju ovog projekta potrebno obezbijediti značajna finansijska sredstva i s obzirom da se kroz općinski budžet neće moći isfinansirati sve to, bit će potrebno iznalaziti načine finansiranja i iz drugih izvora, prije svega iz fondova na višim nivoima vlasti i eventualno nekih fondova EU isl.</p> <p>U skladu sa zakonom o javnim nabavkama, najvjerovatnije zbog iznosa potrebnih sredstava, radovi će se izvoditi fazno, a u skladu s tim i raspisivati tenderi za</p>

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

	<p>izvođenje radova i nabavku potrebne opreme. Radovi koje treba izvesti definisani su projektno-tehničkom dokumentacijom, koju je uradio Institut za hidrotehniku Sarajevo. Cjelokupna projektna dokumentacija se sastoji od nekoliko knjiga i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Knjiga 1 – Sortirnica sa pretovarnom stanicom, - Knjiga 2 – Hidrotehnički proračun, - Knjiga 3 – Sanacija postojeće deponije, - Knjiga 4 – Elektro dio, - Knjiga 5 – Vanjsko uređenje, pristupna saobraćajnica i hortikultura, - Elaborat zaštite od požara, - Elaborat zaštite na radu, - Misija G 21, - Studija uticaja na okoliš. 																														
Trenutno stanje	<p>Deponija se još uvijek koristi za odlaganje većeg dijela prikupljenog otpada, a samo manji dio se odvozi na Regionalnu deponiju Mošćanica. Počelo se sa izvođenjem radova predviđenih u projektno-tehničkoj dokumentaciji o zatvaranju i sanaciji deponije. Urađena I-faza-pristupni put, kapija, dio ograde i platforma za privremeno odvajanje otpada.</p>																														
Očekivani rezultati	<p>Prestanak dovoza otpada na deponiju i prestanak korištenja iste Zadovoljni građani iz okolnih naselja Saniran i zaštićen prostor oko deponije</p>																														
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojim se to može verificirati	<p>Prestanak dovoza otpada na deponiju Prestanak širenja neugodnih mirisa u okolinu Prestanak samozapaljenja</p>																														
Plan implementacije aktivnosti	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>I GODINA</th> <th>II GODINA</th> <th>III GODINA</th> <th>IV GODINA</th> <th>V GODINA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AKTIVNOST</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Iznalaženje dovoljno finansijskih sredstava</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Raspisivanje tendera za izvođenje radova za drugu i naredne faze</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Izvođenje radova po projektno-tehničkoj dokumentaciji</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>		I GODINA	II GODINA	III GODINA	IV GODINA	V GODINA	AKTIVNOST						Iznalaženje dovoljno finansijskih sredstava	-	-	-	-		Raspisivanje tendera za izvođenje radova za drugu i naredne faze	-	-	-			Izvođenje radova po projektno-tehničkoj dokumentaciji	-	-	-	-	-
		I GODINA	II GODINA	III GODINA	IV GODINA	V GODINA																									
	AKTIVNOST																														
	Iznalaženje dovoljno finansijskih sredstava	-	-	-	-																										
Raspisivanje tendera za izvođenje radova za drugu i naredne faze	-	-	-																												
Izvođenje radova po projektno-tehničkoj dokumentaciji	-	-	-	-	-																										

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

	Zatvaranje deponije i prestanak odlaganja otpada						
Investicijski plan (predračun radova)	<p>1. Iznalaženje dovoljno finansijskih sredstava Za ovu aktivnost nije potrebno obezbjeđivati posebna finansijska sredstva.</p> <p>2. Raspisivanje tendera za izvođenje radova Ova aktivnost se provodi u okviru redovnih poslova nadležne službe. S obzirom da će se fazno izvoditi radovi zbog ograničenosti u finansijskim sredstvima, pretpostavlja se da će u tri navrata biti potrebno provoditi ovu aktivnost, za šta će biti potrebno obezbijediti sredstva u iznosu od 3.000,00 KM. Izvor sredstava: općinski budžet</p> <p>3. Izvođenje radova po projektu-tehničkoj dokumentaciji Za ovu aktivnost po projektnom proračunu potrebno je obezbijediti 3.025.000,00 KM Izvor sredstava: općinski budžet, godišnja tranša 200.000,00 KM -fondovi viših nivoa vlasti: 1.000.000,00 KM -fondovi EU i sl: 1.000.000,00 KM</p> <p>4. Zatvaranje deponije i prestanak odlaganja otpada Za ovu aktivnost nije potrebno obezbjeđivati posebna finansijska sredstva</p>						
Operativni troškovi	<p>Operativne troškove čine:</p> <p>1. Troškovi rada zaposlenih u Općini i JKP Radnik koji rade na implementaciji projekta, čiji angažman se može svesti na troškove jednog zaposlenog sa VSS tokom realizacije projekta: 86.400,00 KM</p> <p>2. Razni materijali-pribavljanje dokumentacije: 5.000,00 KM</p>						
Uticaj na okolinu	Smanjuje se stepen zagađivanja okoline nakon presvlačenja inertnim materijalom						

Projekat izgradnje zelenih otoka

Naziv projekta	Projekat izgradnje zelenih otoka
Vlasnik projekta	Općina Zavidovići
Svrha projekta	Poboljšanje estetskih i okolinskih uslova životne sredine
Uvod	Zeleni otok je mjesto na javnoj površini na kojoj su smješteni spremnici za odvojeno prikupljanje otpada (papir i staklo). Ovakav način prikupljanja otpada je zamišljen u užoj gradskoj zoni gdje bi na određenoj lokaciji bili postavljeni namjenski zvonasti kontejneri (po tri kontejnera) za razdvojeni način prikupljanja otpada. Planirano je da se izgradi 10 zelenih otoka. Kontejneri u koje bi se odlagao razdvojeni otpad bi bili zapremine 1,1 m ³ .
Kratak opis projekta:	Projekat se sastoji od obezbjeđenja lokacije u užoj gradskoj zoni, nabavke potrebnog broja zvonastih kontejnera zapremine 1,1 m ³ , te nabavke kamiona kiper sa dizalicom, sa kojim bi se vršilo pražnjenje navedenih kontejnera.
Trenutno stanje:	Nepostojanje niti jednog zelenog otoka na teritoriji općine Zavidovići

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Očekivani rezultati:	Implementacijom ovog projekta očekuje se izgradnja 10 zelenih otoka												
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojim se to može verificirati	Početak razdvajanja otpada od strane korisnika u posebne kontejnere, Smanjene količine prikupljenog miješanog otpada, Izgrađeni zeleni otoci Nabavljen kamion sa dizalicom												
Plan implementacije aktivnosti:	Godina	2017											
	Mjesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Obezbjedivanje finansijskih sredstava												
	Nabavka kamiona kiperera sa dizalicom												
	Obezbjedivanje lokacija za zelene otoke												
	Nabavka zvonastih kontejnera												
	Uređenje mjesta za zelene otoke i postavljanje zvonastih kontejnera												

Općinski plan upravljanja otpadom 2017-2022

Investicioni plan (predračun radova)	Obezbjedivanje lokacija za zelene otoke: nisu potrebna sredstva (to će raditi općinska administracija), Nabavka kamiona kiperera sa dizalicom: 1 komad=150.000,00 KM, Nabavka zvonastih kontejnera zapremine 1,1 m ³ : 30 komada x 1.400,00 KM= 42.000,00 KM, Ukupno 192.000,00 KM sa PDV-om. Izvori finansiranja: Budžet Općine Zavidovići, Kantonalna sredstva, Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH
Operativni troškovi:	Nema operativnih troškova
Uticaj na okolinu:	Poboljšanje ekološke svijesti građana, poboljšanje estetskog izgleda gradske zone

Projekat uređenja kontejnerskih lokacija u gradskoj zoni

Naziv projekta	Projekat uređenja kontejnerskih lokacija u gradskoj zoni
Vlasnik projekta	Općina Zavidovići
Svrha projekta	Poboljšanje estetskih i okolinskih uslova životne sredine
Uvod	U gradskoj zoni postoji 78 kontejnerskih lokacija, od kojih je 29 potpuno uređeno, sa postavljanjem betonske podloge i čelične konstrukcije sa strehom za zaštitu kontejnera. Od 78 lokacija na 22 postoje izgrađne samo betonske podloge, a na 27 su kontejneri postavljani na postojeći teren bez ikakve pripreme. Potrebno je na gore navedene 22 lokacije postaviti čeličnu konstrukciju sa strehom, a na 5 lokacija je potrebno izvršiti potpuno uređenje lokacije sa izradom betonske podloge, kao i čelične konstrukcije sa strehom za zaštitu kontejnera.
Kratak opis projekta:	Projekat se sastoji od obezbjeđenja urbanističkih saglasnosti za kontejnerske lokacije u užoj gradskoj zoni, jer iste trenutno ne postoje. Nakon obezbjeđivanja saglasnosti potrebno je izvršiti odabir izvođača radova, nabavku potrebnog repromatrijala, te izvršiti izvođenje radova.
Trenutno stanje:	Trenutno stanje se ogleda u tome da u gradskoj zoni postoji 78 lokacija, od kojih je 29 u potpunosti uređeno, dok 49 nije.
Očekivani rezultati:	Implementacijom ovog projekta očekuje se uređenje 49 kontejnerskih lokacija
Mjerljivi indikatori i dokumenti kojim se to verifikuje	Obezbjedenje urbanističke saglasnosti, Izvršen izbor izvođača radova, Uređeno planiranih 49 kontejnerskih lokacija

	Godina	2017											
	Mjesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Plan implementacije aktivnosti:	Obezbeđivanje finansijskih sredstava												
	Obezbeđivanje urbanističkih saglasnosti												
	Izbor izvođača radova												
	Izvođenje radova												
Investicioni plan (predračun radova)	<p>Obezbeđivanje urbanističkih saglasnosti: nisu potrebna sredstva</p> <p>Raspisivanje javnog poziva: 100,00 KM</p> <p>Predmjer za lokacije:</p> <p>Betonska podloga 27 komada x 800,00 KM 21.600,00 KM</p> <p>Čelična konstrukcija 49 komada x 700,00 KM <u>34.300,00 KM</u></p> <p>Ukupno 56.000,00 KM</p> <p>Izvori finansiranja:</p> <p>Budžet Općine Zavidovići,</p> <p>Kantonalna sredstva,</p> <p>Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH</p>												
Operativni troškovi:	Nema operativnih troškova												
Uticaj na okolinu:	Poboljšanje ekološke svijesti građana, poboljšanje estetskog izgleda gradske zone												

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VJEĆA

Redžo Seferović